Gemeente Amsterdam

Gebiedsplan 2019 Bijlmer Centrum

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in Bijlmer Centrum en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2019 gaat doen.

Inhoud

Inleiding 3

Prioriteit 1
Verbeteren ontwikkelings-kansen jeugd 11

Prioriteit 2
Verminderen armoede 18

Prioriteit 3
Verbeteren woonklimaat 24

Prioriteit 4
Bevorderen lichamelijke en geestelijke gezondheid 32

Prioriteit 5
Bevorderen participatie en sociale cohesie 39

Prioriteit 6
Versterken buurteconomie, kunst en cultuuraanbod en verhogen duurzaam ondernemen 43

Meerjarenprogrammering 2019-2022 48

Colofon

Dank aan bewoners(groepen), maatschappelijke partners en bezoekers die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van het gebiedsplan 2019. Dank aan Jeltje van Nuland en Paco Núñez.

Inleiding

Voor u ligt het gebiedsplan 2019 van Bijlmer Centrum. Het gebiedsplan beschrijft de jaarlijkse uitvoering van de gebiedsagenda 2019-2022. Met de gebiedsagenda signaleren de stadsdelen wat er buiten speelt en leeft; we laten zien wat de belangrijkste ontwikkelingen, opgaven en kansen in het gebied zijn. Die vertalen we naar prioriteiten en doelstellingen. Dat gebeurt op basis van de gebiedsanalyse, het coalitieakkoord en participatie met bewoners en betrokken partijen.
Dit gebiedsplan is een uitwerking van de activiteiten die nodig zijn om de opgaven zoals omschreven in de gebiedsagenda 2019 te kunnen uitvoeren. Het gebiedsplan laat zien wat we in dat jaar gezamenlijk willen bereiken. De activiteiten van het gebiedsplan gaan over de inzet op 'meer, minder of anders'. Die inzet bestaat naast de reguliere inzet van bijvoorbeeld basisvoorzieningen van de gemeente Amsterdam.
Uiteraard blijven we alle actuele ontwikkelingen in deze periode nauwgezet volgen. Dat betekent dat we kunnen bijsturen door activiteiten toe te voegen, aan te passen of te stoppen. Daarmee is dit een dynamisch gebiedsplan dat het stadsdeel, haar maatschappelijke partners en bewoners in staat stelt om samen direct in te spelen op behoeften van dit gebied.

Kenmerken en ontwikkelingen

Bijlmer Centrum is als onderdeel van de Bijlmermeer gebouwd in de jaren '60 en '70. Het bestaat uit de buurten Venserpolder, F-/D-buurt, H-buurt, Vogeltjeswei, de woondekken van de Amsterdamse Poort en het Nelson Mandelapark. De genoemde buurten van Bijlmer Centrum liggen aan de oostkant van het treinspoor en hier vind je de meeste voorzieningen waar de andere gebieden in Zuidoost ook gebruik van maken zoals het stadsdeelkantoor, het Bijlmerpark Theater, het Bijlmer Sportcentrum, het Bijlmer Sportpark, Imagine IC en World of Food.

De druk op de Amsterdamse woningmarkt is hoog. Ook de woningmarkt in de Bijlmer is vrijwel alleen nog toegankelijk voor mensen met een hoger inkomen. Veel nieuwe bewoners komen van buiten het stadsdeel. Huidige bewoners hebben meer dan ooit moeite met het vinden van een (andere) woning. Doorstromen naar een grotere huurwoning of van huur naar koop is, gegeven de inkomenssituatie van de potentiële doorstromers, lastiger dan ooit. Op de locaties waar woningbouw kan worden ontwikkeld, zetten we in op het vergroten van het aandeel middeldure huur- en koopwoningen om zo de doorstroom te bevorderen. Vanwege de komst van nieuwe groepen bewoners , zoals studenten, statushouders en culturele ondernemers, richten we ons op sociale cohesie en de leefbaarheid in de buurten waar deze nieuwe bewoners terechtkomen.

We zien dat de groeiende arbeidsmarkt kansen biedt om de werkloosheid in het gebied verder terug te dringen. Door de forse toename in de woningbouw is er vooral in de bouw- en techniekssector een grote vraag naar werknemers. Ook de noodzaak om plannen te ontwikkelen voor de verduurzaming van bestaande woningen en de energietransitie zal veel nieuwe banen opleveren. Dit zijn belangrijke kansen omdat in Bijlmer Centrum de geregistreerde werkloosheid nog steeds zeer hoog is (16,9% ten opzichte van 11% stedelijk). We maken ons daarom sterk voor de ontwikkeling van gerichte opleidingen en voor toeleiding naar werk via leerwerktrajecten en werkervaringsplekken.

De afgelopen jarenzagen we helaas een groei in het aantal geweldsincidenten onder jongeren. Daders worden steeds jonger en de geweldsdelicten zwaarder. Het dieptepunt was het tragische schietincident in Venserpolder op 10 oktober 2018 waarbij een jongen van 17 is omgekomen.
De buurt, het stadsdeel en haar partners zijn er allen van overtuigd dat het anders moet, dat het anders kan. Er zijn veel aanknopingspunten die bijdragen aan het voorkomen van criminaliteit. Daar richten we ons op waarbij het voorkomen van jeugdwerkloosheid en schooluitval en het inzetten op zelfontplooiing, het ontwikkelen van talenten en daarmee het ontwikkelen van een positief zelfbeeld, centraal staan.
Zowel in de wetenschap, media als de (landelijke) politiek neemt de aandacht voor gelijke kansen in het onderwijs enorm toe. Dit onderwerp is vooral in Bijlmer Centrum relevant omdat de schooladviezen hier veel lager liggen dan het stedelijk gemiddelde (25% havo/vwo ten opzichte van 49% stedelijk). Door een wetswijziging is de voorschoolse educatie voorziening niet meer gratis. Begin 2018 heeft dit geleid tot een enorme terugval in het aantal deelnemende kinderen, namelijk van 84% naar 68%. Om deze reden gaan we de komende jaren leerlingen en ouders flink ondersteunen zodat leerlingen een meer passend schooladvies krijgen. Dit gebeurt zoveel mogelijk op buurtniveau.

Hoewel we de afgelopen jaren veel hebben gedaan om de bewonersparticipatie te vergroten, is er nog steeds een relatief groot aandeel bewoners dat nauwelijks deelneemt aan het maatschappelijk leven om hen heen, wat we samenvatten onder de noemer sociale uitsluiting (22% ten opzichte van 8 % stedelijk). Daarom blijven we bewoners met een arbeidsbeperking activeren en gaan we door met het bestrijden van andere oorzaken van uitsluiting zoals gezondheidsproblemen en armoede.

In de periode 2018-2022 ligt onze focus vooral op die gebieden waarvan uit de cijfers blijkt dat het met veel bewoners sociaal en maatschappelijk niet goed gaat. In 2017 is een start gemaakt met de uitvoering van de Bestuursopdracht Ontwikkelbuurten. Met deze bestuursopdracht pakt de gemeente de regie om samen met bewoners, corporaties en overige betrokkenen in 33 Amsterdamse buurten een kwaliteitsslag in de woningen, maatschappelijke voorzieningen en leefomgeving te maken. Dit zodat het toekomstbestendige en evenwichtige woonbuurten worden en de bewoners van de ontwikkelbuurten ook meeprofiteren van de groei en ambities in Amsterdam. De H-buurt en Venserpolder zijn aangewezen als ontwikkelbuurten. Het gaat om een integrale aanpak waarin ruimtelijke, sociale en economische interventies samenkomen en die zorgen voor een ongedeelde stad, waarbij de nieuwe bewoners en de reeds gevestigde bewoners samen de buurt maken.

Totstandkoming van het gebiedsplan

Als bewoner, ondernemer of (maatschappelijke) organisatie weet u goed wat er leeft in uw straat of buurt. En u wilt misschien best veel zelf doen om de stad te verbeteren. De gemeente Amsterdam speelt daar graag op in; samen doen wat de stad nodig heeft. Dat noemen we gebiedsgericht werken. Door goed naar elkaar te luisteren en door samen te werken. Eerst onderzoeken we wat er nodig is in een gebied. Daarna kijken we wie wil en kan meewerken aan de aanpak.
Daarom maken we ieder jaar per gebied een gebiedsplan waarbij de ‘diepte’ van de gebiedsagenda wordt gezocht. Wat leeft er onder de inwoners en ondernemers van Zuidoost? En welke richting moeten we op met de gebiedsagenda die eens in de vier jaar gemaakt wordt?
Regulier werk van het stadsdeel maakt hiervan geen deel uit, in het gebiedsplan gaat het over: wat moet meer, minder of anders? Het gebiedsteam van Bijlmer Centrum onderhoudt gedurende het jaar intensief contact met bewoners, ondernemers en formele en informele organisaties om maatwerk te kunnen leveren bij het opstellen en uitvoeren van het gebiedsplan.

Dit gebiedsplan maken we samen met onze partners én de inwoners en ondernemers van Bijlmer Centrum. Het gebiedsteam werkt voortdurend aan het opzetten en onderhouden van netwerken. Het team signaleert wat er speelt, agendeert dit, legt verbindingen en jaagt waar mogelijk projecten aan om de maatschappelijke doelen (de prioriteiten uit dit gebiedsplan) te behalen.
De input voor het gebiedsplan komt vooral uit het veld. Ook heeft de inhoud betrekking op afspraken in het coalitieakkoord van het College, evenals de wensen van het dagelijks bestuur van het stadsdeel en de leden van de stadsdeelcommissie. Alles is onderbouwd door data verzameld door onder meer de afdeling Onderzoek Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam.

Grootschalige participatietrajecten

Voor dit gebiedsplan was er in 2018 een creatief participatietraject waarin gedurende zeven maanden achter elkaar verschillende activiteiten zijn uitgevoerd. Ons doel was om zoveel mogelijk inwoners en ondernemers en maatschappelijke partners van Zuidoost te spreken, de opgehaalde informatie te visualiseren en de mensen (en anderen) die gesproken zijn, snel terug te geven wat er is opgehaald want het gebiedsplan is van ons allemaal en iedereen moet zich erin herkennen.

Interviews

In het voorjaar van 2018 gingen de gebiedsteams van Zuidoost samen met stadsdeelambtenaren en verschillende partners de straat op. Ze interviewden ruim 800 inwoners en ondernemers, een dwarsdoorsnede van Zuidoost. Ons doel was om te ontdekken wat inwoners en ondernemers van Zuidoost nu echt vinden van de omgeving waar ze wonen en werken. Wat vinden zij mooi en waar maken zij zich zorgen over. De interviews duurden gemiddeld een halfuur en waren zo opgebouwd dat de interviewer de ‘diepte’ in kon gaan. Een aangename uitkomst is dat alle geïnterviewden zonder enige uitzondering trots zijn op Zuidoost als mooie plek om te wonen, te leven en te werken. Uiteraard is er meer kennis opgehaald tijdens de interviews.

Wandelingen

Naast de interviews organiseerden we in heel Zuidoost ongeveer 15 wandelingen met bewoners, ondernemers, professionals uit de buurt en commissieleden. De deelnemers hebben de wandeling gezamenlijk uitgestippeld langs de voor hun mooie plekken. Tijdens de wandelingen maakten ze daar foto’s van en vertelden zij waarom ze juist deze plekken mooi vinden. Zo kregen we ook inzicht in wat men niet zo mooi vindt en wat anders zou moeten of mogen. Er kwamen veel punten over de inrichting van de openbare ruimte naar voren, maar er zijn ook veel sociale onderwerpen opgehaald.

Pop-up-week

De informatie die tijdens de interviews en wandelingen is opgehaald is eerst verwerkt in illustraties. Om te toetsen of we de juiste punten hebben opgenomen zijn de gebiedsteams met de eerder genoemde collega’s en professionals een week lang elke dag de straat opgegaan om mensen de getekende conceptversies van de gebiedsplannen te laten zien: de pop-up-week. Op verschillende plekken op straat zoals op markten, pleinen, in buurthuizen en op andere ontmoetingsplaatsen in Zuidoost doken de gebiedsteams op om in gesprek te gaan met voorbijgangers, maar ook met de mensen die zij al eerder hadden gesproken en die speciaal uitgenodigd waren. Tijdens deze ‘toets’ hebben we zaken aangescherpt, aangevuld en zijn er nieuwe punten toegevoegd.

Ontwerpsessies (co-creatie)

Na deze pop-ups hebben we thematisch ontwerpsessies georganiseerd. Hierin onderzochten we met verschillende betrokkenen (bewoners, ondernemers, partners, collega-ambtenaren) een deel van de prioriteiten en doelstellingen. Deze ontwerpsessies moesten ons meer inzicht geven in de behoeften, wensen en ideeën zodat we die konden uitwerken in concrete activiteiten. Met het oog op haalbaarheid is een aantal van deze activiteiten opgenomen in dit gebiedsplan namelijk Activiteit 1.1.2, Activiteit 1.4.5, Activiteit 2.1.6, en Activiteit 2.1.7. Sommige bewoners en ondernemers gaven aan een rol te willen spelen bij de uitvoering van deze activiteiten. Anderen willen alleen bijdragen aan het ontwerp. Met de eerste groep trekken we in 2019 samen op om de activiteiten uit te voeren. Andere bewoners en ondernemers worden in de gelegenheid gesteld om hierbij aan te sluiten. De overige ideeën zullen mogelijk op een later moment worden uitgevoerd.

Overige co-creaties

Omdat Venserpolder en de H-buurt zijn aangewezen als ontwikkelbuurten, zijn hier ook diverse co-creatie of placemaking[1]-sessies uitgevoerd. Zo is in de zomer van 2018 Hoodlab van start gegaan. In de H-buurt is er een buurtmakerij geweest op Haardstee/Hoptille en Bullewijkzone. Bewoners werden betrokken bij het ontwerpen van hun buurt om het gezonder, mooier en gezelliger te maken.

Reguliere participatiemomenten

Dit is een creatief traject waarin we veel bewoners hebben gesproken met wie we niet eerder in contact zijn geweest. Uiteraard spraken we gedurende het jaar ook met actieve bewoners en sleutelfiguren met wie we al langer in contact staan en waarmee we samenwerken. Dat contact verloopt via reguliere overleggen, denk aan de bewonersplatforms, bewonersgroepen of via een buurtschouw, buurtbijeenkomst, inspraakavond of een ontwerpsessie voor een plan. De input die we op deze momenten hebben verkregen, is ook verwerkt in dit plan.

Om goed het gesprek te voeren met ondernemers in winkelcentra en op markten en om belanghebbenden effectief te laten participeren, hebben we gewerkt winkelcentrumcommissies (WCC) geformeerd voor elke markt. Hierin zijn kooplieden, winkeliers/ondernemers en bewoners vertegenwoordigd. Zij bespreken ideeën over hoe de markten en de naburige winkelcentra zich moeten ontwikkelen. In de overleggen van de WCC kwamen uiteenlopende onderwerpen aan bod gericht op verbeteringen van het gebied, de winkels en de markt. Dit gebeurde ook in de overleggen met de diverse winkeliersverenigingen in Zuidoost en het ZZP-platform Zuidoost. Over kunst en cultuur zijn er gesprekken geweest met stakeholders, culturele organisaties en kunstenaars. Zij hebben via pitches bijgedragen aan het formuleren van de opgave.

Slotexpo

Alle opgehaalde informatie (foto's, uitspraken, uitgeschreven interviews, resultaten van de wandelingen, de getekende gebiedsplannen) is gepresenteerd in een slotexpo. Daar waren personen aanwezig die hebben meegedaan aan dit participatietraject, ook bewoners en belangstellenden die niet in dit traject betrokken waren maar wel op andere manieren betrokken zijn. Een mix dus van professionals, ambtenaren, politici en inwoners en ondernemers uit Zuidoost.

1 Placemaking is een methode om met gebruikers te werken aan de verbetering van de openbare ruimte.

En dan?
De getekende plannen hebben we omgezet in tekst. Ook hebben we bij de gemeentelijke directies geïnventariseerd wat er meer, minder of anders moet in Bijlmer Centrum (inclusief financiële dekking). Tegelijkertijd stemden de ambtenaren de ontwikkelingen af met bewoners en ondernemers die betrokken waren bij de co-creaties om de ideeën die daar zijn ontworpen een plek te geven in het gebiedsplan. Tot slot is een bestuurlijk proces op gang gebracht gevolgd door de uiteindelijke vaststelling van de gebiedsplannen door het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost.
Het resultaat van deze trajecten heeft u nu in handen.

Basisvoorzieningen

Natuurlijk doen we meer dan enkel in het gebiedsplan is opgenomen. In alle gebieden zijn basisvoorzieningen, dicht in de buurt en voor alle bewoners vrij toegankelijk. Basisvoorzieningen zijn al die activiteiten die bijdragen aan het versterken en stimuleren van de zelf- en samenredzaamheid en het meedoen van Amsterdammers. De basisvoorzieningen richten zich op een aantal domeinen: gezondheid, het versterken van de pedagogisch dragende samenleving[2], vrijwillige inzet en informele netwerken, activering, participatie, sociale accommodaties, mantelzorgondersteuning en basis maatschappelijke dienstverlening. Daarnaast gebeurt er veel op het gebied van sportstimulering, diversiteit en kunst en cultuur. Deze activiteiten zijn belangrijk als aanvulling op de basisvoorzieningen en worden ook in combinatie vaak ingezet bij het aanpakken van gebiedsgerichte vraagstukken.
Een sterk dragende samenleving met veel actieve mensen en organisaties levert een belangrijke bijdrage aan de ambities uit het coalitieakkoord 'Een nieuwe lente een nieuw geluid'. De afgelopen jaren is gekeken hoe we de basisvoorzieningen gebiedsgericht in kunnen zetten. Daarbij zijn een goede afstemming en samenwerking erg belangrijk. Momenteel worden de basisvoorzieningen doorontwikkeld tot een sociale basis voor alle Amsterdammers: jong en oud, kwetsbaar en kansrijk. Het vertrekpunt is de kracht en de capaciteit van individuele mensen en wat ze elkaar te bieden hebben. Waar dit niet vanzelf tot stand komt, is ondersteuning nodig. Een stevige sociale basis draagt eraan bij dat alle Amsterdammers kansen krijgen voor kwaliteit van leven. Voor de periode 2020-2024 komt er een nieuw stedelijk kader basisvoorzieningen met een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma waarin specifieke speerpunten worden opgenomen.

Inzet bewoners

Veel activiteiten in Bijlmer Centrum vinden plaats vanuit de buurtwerkkamers en de buurthuizen. Het doel is dat bewoners van hieruit worden geholpen om maatschappelijk actief te zijn. Het opbouwwerk, VENZO, BOOT, WOON!, kleine lokale organisaties, sleutelfiguren, de buurtwerkkamers en de buurthuizen zijn erg belangrijk bij het ondersteunen van bewoners(groepen). Die ondersteuning helpt bij het concreet maken en uitvoeren van bewonersinitiatieven en stimuleert de vrijwillige inzet van bewoners. Zo heeft VENZO een vacaturebank en spreekuren voor mensen die vrijwilligerswerk willen doen. VENZO ondersteunt vrijwilligersorganisaties zodat die effectiever en efficiënter hun werk kunnen doen. Humanitas (financiële administratie, taal) en de Regenboog Groep (chronische psychiatrische problematiek) bieden op diverse thema's ondersteuning aan individuele vrijwilligers en maatjes. Al dit aanbod is er ook voor de bewoners van Bijlmer Centrum.

2 In een goed functionerende pedagogisch dragende samenleving zijn burgers bereid om in de eigen sociale netwerken en in het publieke domein de verantwoordelijkheid te delen voor het opgroeien en opvoeden van kinderen. Met andere woorden: er is een koppeling tussen school, het plein en thuis.

Mantelzorg

We richten ons in dit gebied op samenwerking met de buurtwerkkamers als het gaat om de Dag van de Mantelzorg. Verder worden er in Bijlmer Centrum meer gebiedsgerichte activiteiten opgezet om mantelzorgers te bereiken en ligt de nadruk op het in kaart brengen van de behoeftes van mantelzorgers. Via de basisvoorziening maatschappelijke dienstverlening, die in dit gebied uitgevoerd wordt door MADI, voeren we een integrale aanpak uit om de situatie van bewoners te verbeteren. Onder andere met betrekking op inkomen, huisvesting, sociaal-emotionele of psychosociale problemen, eenzaamheid en overbelasting van mantelzorgers.

Educatie en talentontwikkeling

In Bijlmer Centrum wordt de pedagogische infrastructuur versterkt door scholen en organisaties in dit gebied te faciliteren. Zij zijn aan zet om samen, vanuit de scholen, aanbod te creëren voor een meer eenduidige benadering van onze jeugd. Om die reden vinden de activiteiten gericht op Brede Talentontwikkeling plaats op en rond de basisscholen. Hier is de eerste kennismaking met activiteiten gericht op sport en gezondheid, kunst en cultuur, natuur en techniek, media en communicatie en burgerschapsvorming en beroepsoriëntatie. Maar ook aan het stimuleren van (excellent) talent wordt aandacht besteed met maatwerkondersteuning en begeleiding. Hierbij is veel aandacht voor het betrekken van de ouders bij de (talent)ontwikkeling van hun kind.

Financiën

In het gebiedsplan 2019 zijn activiteiten opgenomen die kunnen worden uitgevoerd binnen de kaders van de begroting 2019 waarin de budgetten en capaciteit zijn vastgelegd. Daarnaast staan er activiteiten in met een meerjarenperspectief. Dat zijn activiteiten die vanuit het gebied zeer wenselijk zijn maar waar in de begroting 2019 qua budget en/of capaciteit nog geen ruimte voor was. Hieronder vallen ook de activiteiten waar in de loop van 2019 budget of capaciteit voor vrij kan komen. We streven ernaar om de activiteiten met het meerjarenperspectief vanaf 2019 en verder uit te voeren. De activiteiten zijn in het gebiedsplan gemarkeerd met een ** achter de titel van de activiteit en worden benoemd in het hoofdstuk ‘meerjarenprogrammering’.

Samenvatting van het gebiedsplan

Het gebiedsplan Bijlmer Centrum beschrijft de activiteiten die in 2019 een bijdrage leveren aan de zes prioriteiten voor de periode 2019-2022. Voor alle zes geldt dat de uitvoering van de activiteiten in samenwerkingen of in co-creatie gebeurt met bewoners, ondernemers, zelforganisaties en andere (wijk)partners. Zo hebben de inwoners van Amsterdam meer zeggenschap over hun directe omgeving, de wijk en het gebied.

Bijlmer Centrum is als onderdeel van de Bijlmermeer gebouwd in de jaren ‘60 en ‘70. Het bestaat uit de buurten Venserpolder, F-/D-buurt, H-buurt, Vogeltjeswei, de woondekken van de Amsterdamse Poort en het Nelson Mandelapark. De genoemde buurten van Bijlmer Centrum liggen aan de oostkant van het treinspoor en hier vind je de meeste voorzieningen waar de andere gebieden in Zuidoost ook gebruik van maken zoals het stadsdeelkantoor, het Bijlmerpark Theater, het Bijlmer

Sportcentrum, het Bijlmer Sportpark, Imagine IC en World of Food.

In de periode 2018-2022 ligt onze focus vooral op die gebieden waarvan uit de cijfers blijkt dat het met veel bewoners sociaal en maatschappelijk niet goed gaat. In 2017 is een start gemaakt met de uitvoering van de Bestuursopdracht Ontwikkelbuurten. Met deze bestuursopdracht pakt de gemeente de regie om samen met bewoners, corporaties en overige betrokkenen in 33 Amsterdamse buurten een kwaliteitsslag in de woningen, maatschappelijke voorzieningen en leefomgeving te maken. Dit zodat het toekomstbestendige en evenwichtige woonbuurten worden en de bewoners van de ontwikkelbuurten ook meeprofiteren van de groei en ambities in Amsterdam. De H-buurt en Venserpolder zijn aangewezen als ontwikkelbuurten. Het gaat om een integrale aanpak waarin ruimtelijke, sociale en economische interventies samenkomen en die zorgen voor een ongedeelde stad, waarbij de nieuwe bewoners en de reeds gevestigde bewoners samen de buurt maken.

Prioriteit 1: Verbeteren ontwikkelkansen jeugd
In Bijlmer Centrum bieden we alle jeugdigen en jongvolwassenen (0-32 jaar) gelijke kansen die bijdragen aan een gezonde en evenwichtige ontwikkeling. Dit is van belang voor kinderen en jongeren die in hun directe omgeving weinig bescherming en stimulans krijgen om gezond en kansrijk op te groeien. Zelfontplooiing, talentontwikkeling en het bevorderen van een positief zelfbeeld staan centraal. Daarnaast willen we de ouderbetrokkenheid en taalvaardigheid van ouders en kinderen verbeteren.

Prioriteit 2: Verminderen armoede
Gezien de huidige arbeidsmarkt is het zorgelijk dat de werkloosheid in Bijlmer Centrum nog zo hoog is. We werken daarom de komende vier jaar specifiek in de H-buurt, Venserpolder en Bijlmerplein aan het terugdringen van de werkloosheid door in te zetten op het beter benutten van de kansen op betaald werk. Dat gebeurt via leerwerktrajecten en werkervaringsplekken en de inzet van jobhunters en jobcoaches. De doelgroepen zijn jongeren, bewoners van 27 jaar en ouders met een bijstandsuitkering, niet uitkeringsgerechtigden, bewoners in de laatste maanden van hun WW en onzichtbare jongeren.
Extra aandacht hebben we ook voor werkende minima. Omdat in deze groep vaak mensen zitten die het Nederlands onvoldoende machtig zijn, doen ze veelal laaggeschoold werk met beperkte kansen op beter werk. Hierdoor ontstijgen zij de armoede nauwelijks. Daarom zetten we in op het verhogen van hun taalniveau. Daarnaast gaan we verder met het ontwikkelen van doelgroepgerichte aanpakken voor werkende minima.

Omdat we armoede willen bestrijden door het aantal mensen met een stabiel inkomen te verhogen, richten we ons niet alleen op de begeleiding van mensen naar een baan in loondienst, maar ook op het begeleiden van (startende) ondernemers. Bijlmer Centrum heeft veel (jonge) ondernemers die door tijdelijke ondersteuning hun onderneming op een dusdanig niveau kunnen krijgen, dat ze voldoende in staat zijn om er zorgeloos van te leven.

Prioriteit 3: Verbeteren woonklimaat
Venserpolder en de H-buurt zijn qua leefbaarheid achtergebleven op het niveau van de stad. Er is sprake van verloedering, op bepaalde plekken is er een toename van overlast en in sommige buurten zien we een opeenstapeling van sociale problemen. Daarom zijn ze aangemerkt als ontwikkelbuurten. De gemeente pakt de regie om samen met bewoners, corporaties en overige betrokkenen de kwaliteit van woningen, maatschappelijke voorzieningen en leefomgeving te verbeteren. Hoewel de Amsterdamse Poort geen ontwikkelbuurt is, gaat onze aandacht ook uit naar het verbeteren van de leefbaarheid in dit woon- en winkelgebied. Ook willen we ervoor zorgen dat mensen met een verhuiswens de mogelijkheid hebben om door te stromen naar een passende woonruimte.

Prioriteit 4: Bevorderen lichamelijke en geestelijke gezondheid

Een groot deel van de volwassenen en kinderen in Bijlmer Centrum heeft overgewicht. Ook zijn er relatief veel bewoners die ernstige eenzaamheid ervaren en zijn er relatief veel jongeren met psychische problemen. Daarom spannen we ons de komende vier jaar in voor het bestrijden van overgewicht, eenzaamheid en het voorkomen van psychische problemen. Mensen met een lage opleiding of weinig inkomen, hebben vaker lichamelijke of psychische klachten. Dit benadrukt het belang van de doelstellingen die zijn genoemd onder Prioriteit 2 'Verminderen Armoede'.

Prioriteit 5: Bevorderen participatie en sociale cohesie

Meedoen en erbij horen is belangrijk voor alle mensen. Maar dat gaat niet altijd vanzelf.
Door armoede, gezondheidsproblemen, langdurige werkloosheid of een taalachterstand kan de drempel om mee te doen in de maatschappij te hoog zijn. In Bijlmer Centrum is het percentage sociale uitsluiting extreem hoog: 22% ten opzichte van een stedelijk gemiddelde van 8 %. Ook de sociale cohesie is laag in een aantal buurten. Om deze reden maken we ons sterk voor de participatie van kwetsbare groepen, het betrekken van bewoners bij de planvorming en uitvoering van projecten, en het deelnemen van bewoners aan activiteiten in de buurt om zo verschillende bewoners samen te brengen.
In Bijlmer Centrum zijn twee buurtwerkkamers: De Handreiking in Haardstee en Multibron in Venserpolder. Hier worden bewoners en zelforganisaties gestimuleerd om activiteiten te initiëren voor de achterban. Die bestaat uit diverse groepen en mensen die extra gemotiveerd en of ondersteund moeten worden om te participeren.

Het bevorderen van de participatie van groepen die van oorsprong niet bekend zijn met het verschijnsel inspraak, de Nederlandse taal niet goed beheersen of om andere redenen niet participeren, is een flinke opgave. Met de traditionele participatiemethoden bereiken we vaak alleen de mondige bewoners. Daarom gebruiken we nieuwe werkvormen en (soms onorthodoxe) methoden om zodoende een goede afspiegeling van de buurt te krijgen. De projectmanagers, gebiedsmakelaars, opbouw- en welzijnswerkers trekken hierin intensief met elkaar op.

Prioriteit 6: Versterken buurteconomie, kunst en cultuuraanbod en verhogen duurzaam ondernemen

Het versterken van de buurteconomie en de sociale verwevenheid van ondernemers in hun buurt blijft en belangrijke opgave in Bijlmer Centrum. Het is nodig om de investeringen die we de afgelopen jaren hebben gedaan, voort te zetten en waar mogelijk uit te breiden om het lokale ondernemersklimaat hier verder te verstevigen. Een sterk lokaal ondernemersklimaat draagt immers bij aan de leefbaarheid in de buurt en de buurttevredenheid van bewoners. Bijlmer Centrum heeft jaarlijks een groot aantal evenementen. Om aan te sluiten bij de stedelijke CO2-neutraaldoelstelling, stimuleren en faciliteren we de organisatoren om de evenementen steeds duurzamer te organiseren. Met hoogwaardige culturele voorzieningen zoals het Bijlmerpark Theater, Imagine IC, de OBA en het CBK, kenmerkt Bijlmer Centrum zich als het culturele epicentrum van Zuidoost. Deze voorzieningen willen we in stand houden, verbreden en waar mogelijk vernieuwen.

Prioriteit 1
Verbeteren ontwikkelings-kansen jeugd

In Bijlmer Centrum bieden we alle jeugdigen en jongvolwassenen (0-32 jaar) gelijke kansen die bijdragen aan een gezonde en evenwichtige ontwikkeling. Dit is van belang voor kinderen en jongeren die in hun directe omgeving weinig bescherming en stimulans krijgen om gezond en kansrijk op te groeien. Zelfontplooiing, talentontwikkeling en het bevorderen van een positief zelfbeeld staan centraal. Daarnaast willen we de ouderbetrokkenheid en taalvaardigheid van ouders en kinderen verbeteren.

Doelstelling 1.1
In 2022 neemt 10% van de jeugd (6-18 jaar) deel aan activiteiten die hun identiteit versterken en hun weerbaarheid vergroten

In Bijlmer Centrum heeft 71% van de inwoners een niet-westerse migratieachtergrond[3]. Die kinderen groeien vaak op tussen twee culturen en daardoor bevinden zij zich in een tweestrijd. Enerzijds ingegeven door de culturele achtergrond en normen van de ouders en anderzijds door de culturele waarden van de meerderheid op straat of op school. Het onderwijs besteedt weinig aandacht aan niet-westerse geschiedenis of cultureel erfgoed. Van huis uit krijgen de kinderen relatief weinig mee over culturele diversiteit. In de gesprekken die we hadden met diverse bewoners en groepen is regelmatig de wens geuit om meer te investeren in de versterking van de identiteit van de jeugd. De gedachte is dat wanneer zij meer kennis hebben van hun culturele achtergrond, hun identiteit versterkt wordt en ze weerbaarder zijn om de uitdagingen van het leven te doorstaan. De komende vier jaar focussen we ons dan ook op het versterken van de identiteit van kinderen en jeugdigen. Daarnaast richten we ons op het versterken van de (seksuele) weerbaarheid van jongeren in Bijlmer Centrum. De jongeren in Zuidoost zijn vaker seksueel actief en vrijen vaker onveilig dan hun leeftijdsgenoten in de rest van Amsterdam. In Zuidoost heeft 14% van de jongeren weleens geslachtsgemeenschap gehad. Ruim een derde van deze jongeren gebruikt niet altijd een condoom (5%). Ook blijkt dat het percentage jongeren met een negatieve houding ten aanzien van homoseksualiteit hoog is in Bijlmer Centrum (21% versus 17% stedelijk)[4].

Activiteit 1.1.1: Uitvoeren nulmeting naar deelname van 6-18 jarigen uit Bijlmer Centrum aan activiteiten die erop gericht zijn om hun identiteit te versterken en hun weerbaarheid te vergroten**

In 2019 doen we een nulmeting: hoeveel kinderen uit Bijlmer Centrum nemen deel aan dit soort activiteiten? Op basis van deze nulmeting kunnen we het percentage in de doelstelling mogelijk bijstellen.

Activiteit 1.1.2: Identiteit versterken '#IDchallenge'[5]**

Samen met bewoners en partners ontwikkelen we een challenge (uitdaging) die jongeren van 12-18 jaar helpt om hun ID (identiteit) te ontdekken, te verkennen en te versterken. Dat gebeurt door op sociale media diverse positive power-uitdagingen te delen. Het doel van deze IDchallenge is betekenisgeving en ontdekken waar je vandaan komt, je ervaringen te delen met anderen, respect te hebben voor andere culturen en te leren van elkaar. Het ontwikkelen van de eigen identiteit draagt bij aan een positief zelfbeeld en maakt kinderen en jongeren tegelijkertijd weerbaarder. Jeugdigen worden zo in hun kracht gezet of gehouden. Weten wie je bent en waar je voor staat helpt je om bewuste keuzes te maken over waar je naartoe wilt. De uitdagingen worden verzameld en ingezet voor educatieve doelen. Ouders, kinderen en leerkrachten staan hierbij centraal.

Activiteit 1.1.3: Voorlichting op school over seksuele weerbaarheid met aandacht voor seksuele diversiteit

Op basisscholen en ontmoetingsplaatsen van kinderen en jongeren wordt voorlichting gegeven aan zowel de leerlingen als hun ouders. De voorlichting is gericht op weerbaarheidstrainingen ter bevordering van seksuele gezondheid en gezond seksueel gedrag voor zowel meisjes als jongens.

---

3 Bron: http://gebiedinbeeld.amsterdam.nl

4 Bron: Jeugdgezondheidsmonitor E-MOVO 2013-2014

5 Deze activiteit komt voort uit één van de co-creatie sessies

Activiteit 1.1.4: Social media- voorlichting op school

Deze voorlichting is voor kinderen in de leeftijd van 10 tot 15 jaar en hun de ouders. Internet en social media zijn helemaal van deze tijd. Het is handig, snel en leuk. Maar het brengt ook nieuwe risico's met zich mee die effect hebben op het opgroeien en opvoeden van kinderen. Het is daarom belangrijk om de weerbaarheid van kinderen te vergroten, evenals de signalering en ondersteuning door opvoeders.

Activiteit 1.1.5: Training voor kinderen 'omgaan met 3 leefwerelden'

Deze training leert kinderen omgaan met de grote verschillen die er zijn in hun drie leefwerelden: school, thuis en straat. Deze training werd in 2018 ook gegeven op scholen in Bijlmer Oost en Gaasperdam. In 2019 wordt het uitgebreid naar 2 scholen in Bijlmer Centrum.

Activiteit 1.1.6: Training voor ouders 'Begin bij mij'

Met de training 'Begin bij mij' biedt het OKT ouders handvatten om gebruik te maken van hun culturele achtergrond en daaruit kracht te halen om hun kind(eren) op te voeden.

Activiteit 1.1.7: Coaching

Het jeugdwelzijnswerk ontvangt signalen dat jongeren meer behoefte hebben aan één op één coaching. Deze persoonlijke begeleiding en ondersteuning focust onder meer op identiteits-ontwikkeling en een positief zelfbeeld, maar richt zich ook op het weerbaarder maken van jongeren.

Doelstelling 1.2

In 2022 zijn de percentages voor voortgezet onderwijs-adviezen met 8% gestegen en werken we verder aan het doel om in 2028 op het stedelijk gemiddelde te zitten

Stadsdeel Zuidoost vraagt dringend aandacht voor de kloof en ongelijkheid in de adviezen voor voortgezet onderwijs op basisscholen in het stadsdeel. In Bijlmer Centrum is het aandeel havo/vwo-schooladviezen 25%, stedelijk is dat 49%. Dat is een verschil van 24%.
'Het hebben van gelijke rechten leidt niet altijd tot het krijgen van gelijke kansen in het onderwijs', aldus de Inspectie van het Onderwijs in het rapport De staat van het onderwijs over 2014-2015. Kinderen met dezelfde talenten krijgen in dit stadsdeel niet altijd gelijke kansen. Hun schoolloopbaan wordt mede bepaald door het opleidingsniveau van de ouders of de steun die de ouders kunnen bieden. Wat gebeurt er als ouders deze (intellectuele) ondersteuning om verschillende redenen niet kunnen geven? De verschillen worden dan nog groter als de kinderen naar school gaan. Het is onaanvaardbaar als talenten van kinderen en ook hun leervermogen onopgemerkt blijven en daardoor het potentieel van 'onze jongeren' niet ten volle wordt benut. Om deze reden zetten we de komende jaren extra in op het ondersteunen van leerlingen en ouders zodat leerlingen een meer passend schooladvies krijgen. Hierbij werken we samen met de in Bijlmer Centrum aanwezige onderwijsinstellingen: De Rozemarn, De Achtsprong, het Klaverblad, de Schakel, Sri Laksmi, De Dreef, Bindelmeer College, ROC Zuidoost, en de HvA. Deze inzet sluit aan bij de stedelijke programma's die vanuit Onderwijs en Jeugd worden uitgevoerd.

Activiteit 1.2.1: 100 kinderen aanpak Bijlmerplein, de H-buurt en Venserpolder

Kinderen vanaf groep vier van het Bijlmerplein, de H-buurt en Venserpolder krijgen extra begeleiding gericht op huiswerk, maatschappelijke participatie, sport, taal, kunst en cultuur. In 2019 starten we met 100 kinderen in een groep waarin ook kinderen uit andere kwetsbare wijken meedoen (zoals de K-buurt en Holendrecht/Reigersbos). Elk jaar komen er 100 leerlingen bij dus in 2022 krijgen 400 kinderen ondersteuning. De begeleiding vindt plaats tot en met de tweede klas van de middelbare school (nazorg). Dit is een lange termijn traject (2028) waarvan de eerste twee jaar worden ingericht als een pilot.

Activiteit 1.2.2: Leerondersteuning en maatschappelijke vorming **

We organiseren intensieve leerondersteuning in de vorm van huiswerkbegeleiding, persoonlijke ondersteuning en maatschappelijke participatie. Kinderen uit kwetsbare gezinnen krijgen zo de gelegenheid om op een positieve manier te werken aan hun schoolse vaardigheden en maatschappelijke vorming. Dit draagt bij aan betere schoolse prestaties en aan een betere sociaal-emotionele ontwikkeling. Zij komen in hun kracht om hun talenten en vaardigheden ten volle te ontwikkelen en te benutten. Ook ouders en leerkrachten worden nauw betrokken bij deze vorm van ondersteuning. Elke vorm van (ouder)betrokkenheid draagt positief bij aan de ontwikkeling van kinderen. Via intensieve leerbegeleiding door getrainde en professionele begeleiders worden minimaal honderd kinderen uit Venserpolder, H-buurt en de Amsterdamse Poort onder schooltijd ondersteund om hun leerprestaties te verbeteren en de kansen op het behalen van een startkwalificatie te verhogen.

Activiteit 1.2.3: Wervingscampagne voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

We bieden alle kinderen een gelijke kans. Daarom moeten er zoveel mogelijk kinderen deelnemen aan de voorschool. De voorschool is een laagdrempelige voorziening in de wijk die bijdraagt aan de ontwikkeling van jonge kinderen. Hier leren kinderen spelenderwijs de Nederlandse taal zodat zij hun achterstand kunnen inhalen en een goede start maken op de basisschool. Sinds 2018 is het gratis aanbod verdwenen, alle ouders betalen een inkomensafhankelijke bijdrage. De deelname van de doelgroepkinderen (met risico op taalachterstand) is sinds 2017 afgenomen van 84% naar 68%. In 2019 nemen we drempels weg die de aanmelding voor de voorschool belemmeren. In samenwerking met Onderwijs Jeugd en Zorg (OJZ) organiseert het stadsdeel daarvoor het volgende: verlaging van de ouderbijdrage, hulp bij het invullen van formulieren, het inzetten van ambassadeurs, gebruik van lokale media, en een grootschalige wervingscampagne. Met deze acties streven we ernaar de deelname aan een VVE met minimaal 5% te verhogen.

Activiteit 1.2.4: Leerkrachten ondersteunen bij omgang met diversiteit**

We sluiten aan bij het Groot Stedelijk Programma om leerkrachten te ondersteunen bij het omgaan met de culturele diversiteit van de leerlingen en ouders. Bijzondere aandacht is er voor het voorkomen van onderadvisering (met betrekking tot opleidingsniveau) en handelingsverlegenheid.

Activiteit 1.2.5: Taalstimulering**

In stadsdeel Zuidoost is een deel van de ouders laag opgeleid en onvoldoende (digi)taalvaardig. Dat belemmert ze om hun kind(eren) de Nederlandse taal te leren, te ondersteunen bij het onderwijs of te helpen met de weg te vinden naar relevante voorzieningen. Een goede taalontwikkeling draagt positief bij aan betere schoolse vaardigheden, de ouder-kind relatie, ouderbetrokkenheid en algemene ontwikkeling. Om deze reden besteden we in 2019 extra aandacht aan de taalstimulering van zowel ouders als kinderen. Daarom besteden we in 2019 extra aandacht aan de taalstimulering van minimaal honderd ouders en minimaal honderd kinderen in Bijlmer Centrum.

Activiteit 1.2.6: Cito-score kinderen Bijlmerplein

De Cito-score van kinderen woonachtig aan het Bijlmerplein vallen veel lager uit dan in de rest van Bijlmer Centrum en Zuidoost. In het najaar van 2018 is een onderzoek gestart naar de oorzaken hiervan. Bij het schrijven van dit plan zijn de uitkomsten nog niet bekend. In 2019 worden maatregelen genomen op basis van de uitkomsten van het onderzoek.

Doelstelling 1.3

In 2022 neemt 30% van de jeugdigen (0-32 jaar) in deel aan activiteiten gericht op talentontwikkeling, met speciale aandacht voor kinderen uit minimagezinnen

Zuidoost streeft naar een evenwichtig aanbod in allerlei voorzieningen voor jong en oud. Uit Service Design en diverse dialoogbijeenkomsten met buurtbewoners blijkt dat er behoefte is aan uitdagende sport- en speelvoorzieningen voor de jeugd. Cijfers van Onderzoek Informatie en Statistiek (OIS) tonen dat het stimuleren van bewegen voor alle leeftijden belangrijk is. Kinderen leren door te spelen en ontdekken zo hun talenten en de wereld om zich heen. Ook dragen spelen, sporten en bewegen positief bij aan leerprestaties bij kinderen, het voorkomen van overgewicht, een gezonde leefstijl en sociale en creatieve vaardigheden.

Activiteit 1.3.1: Uitvoeren nulmeting naar deelname 0-32 jarigen aan activiteiten voor talentontwikkeling**

Zuidoost heeft een breed scala aan activiteiten voor talentontwikkeling. In 2019 doen we een nulmeting voor antwoord op de vraag: hoeveel kinderen, jongeren en jongvolwassenen uit Bijlmer Centrum nemen deel aan deze activiteiten? Op basis hiervan kunnen kan het percentage in de doelstelling mogelijk bijgesteld worden.

Activiteit 1.3.2: Verbeteren van minimaal één speelvoorzieningen in Bijlmer Centrum[6]

In de H-buurt start een onderzoek naar het gebruik van sport- en spelvoorzieningen, in lijn met de speerpunten van de ‘Bewegende Stad’. Dit onderzoek maakt duidelijk welke aanpassingen nodig zijn in de huidige sport- en speelvoorzieningen. Vervolgens inventariseren we samen met bewoners wat de concrete invulling dan wel aanpassing van de sport- en speelvoorzieningen moet zijn. In de F-buurt passen we de speeltuin aan de Martin Ennalsplein aan op basis van de handtekeningenactie van de kinderen uit de buurt en de participatiebijeenkomst met ouders en kinderen uit de buurt. In de Vogeltjeswei onderzoeken we hoe ook daar de speelvoorziening verbeterd kan worden.

Activiteit 1.3.3: Inzet sport- en speeltuinwerk**

Een professionele sport- en buurtspeeltuinwerker daagt kinderen uit en stimuleert ze in hun ontwikkeling en (speelse) vaardigheden. Dat gebeurt met behulp van gerichte sport- en spelactiviteiten. Dit geeft kinderen uit kwetsbare gezinnen de kans om zich spelenderwijs te ontwikkelen onder begeleiding en met uitdagende speelattributen waar zij anders niet mee in aanraking zouden komen.

6 Dit is een ontwikkelbuurtproject

Activiteit 1.3.4: Sportactiviteiten uit Programma Sportstimulering

Vanuit het programma Sportstimulering Zuidoost wordt een breed scala aan activiteiten georganiseerd om de sportdeelname van onder andere kinderen te bevorderen. Voorbeelden zijn het organiseren van sportbuurtwerkactiviteiten, sportstimuleringsactiviteiten in het onderwijs, het ondersteunen van sportaanbieders, gerichte programmering van het Bijlmer Sportpark (inzet Programmamanager Bijlmer Sportpark vanaf 2019) het talentondersteuningsprogramma voor excellente jongeren. Ook sluiten we aan bij topevenementen zoals bij de 3x3 basketbalevenement '3x3 Masters' en het WK 3x3 dat gehouden in 2019 op het Museumplein gehouden wordt.

Activiteit 1.3.5: Talenthuis H-buurt[7]

In 2019 realiseren we een Talentenhuis in de H-buurt. Het zorgt voor de cross-over tussen kunst, cultuur, vrijetijdsaanbod, sport, welzijn, werk, participatie, onderwijs en zorg. Binnen het Talentenhuis is er plaats voor het ontwikkelen van 21st century skills zoals: kritisch denken, leren samenwerken, (digi)taalvaardigheid (technologie en media) en communicatie- en creatieve vaardigheden. Door in het Talentenhuis alle (jeugd)welzijnsvoorzieningen onder één dak te plaatsen, creëren we een centrale plek voor jeugdigen en hun ouders. Een plek waar alle voorzieningen op een laagdrempelige en toegankelijke wijze worden aangeboden.

Activiteit 1.3.6: Voortzetten Talent Academy

Talent Academy is in 2018 gestart. Het is een project voor excellente jongeren tot 23 jaar die uitblinken in sport, IQ, muziek of iets anders. Door ondersteuning en stimulans te bieden, kunnen excellente jongeren hun talenten op cognitief vlak, sport, kunst en cultuur verder ontwikkelen.
De Talent Academy begeleidt minimaal tien jongeren uit Bijlmer Centrum.

Doelstelling 1.4

Verlagen van de jongereninstroom in de criminaliteit. Het percentage verdachten van 12 tot 17 jaar (5,2% in 2017) zakt in 2022 naar het stedelijke gemiddelde (3,1% in 2017)

In Zuidoost heeft de 'klassieke' overlast door jongeren op straat plaatsgemaakt voor criminele gedragingen en processen die zich meer onder de oppervlakte afspelen. Er is minder sprake van rondhangen in grote groepen op vaste plekken en tijden. In plaats daarvan lijken jongeren vooral via social media te communiceren en binnen een groter netwerk in kleinere, wisselende groepjes rond te hangen. Dit gegeven maakt het lastiger om een goed beeld te krijgen van de samenstelling van een groep en de problematiek binnen de groep.
Daarnaast is sprake van verharding en verjonging. Jongeren glijden steeds sneller, en vanaf een steeds jongere leeftijd, af richting criminaliteit. Samen met het wijkteam Flierbosdreef van de politie hebben we een groep/netwerk jongeren uit Bijlmer Centrum en Bijlmer Oost in kaart gebracht.
Zij zijn in beeld vanwege zorgwekkend gedrag en omdat ze betrokken zijn geweest bij woningoverval, straatroof, inbraak en afpersing. Dit netwerk bestaat uit ongeveer dertig jongeren. Door de acties die tot nu toe zijn uitgevoerd lijkt het relatief beter te gaan ten aanzien van het aantal woninginbraken en het veiligheidsgevoel van de bewoners. Naast deze ingeslagen weg richten we ons ook op preventie zodat de instroom naar criminaliteit steeds kleiner wordt.

7 Dit is een ontwikkelbuurtproject

Activiteit 1.4.1: Uitvoering van de groeps-/netwerkaanpak Bijlmer Centrum/Oost en de Mini League (Gaasperdam)

De aanpak bestaat uit een combinatie van straf (politie en OM) en zorg. Het doel is om de criminaliteit terug te dringen door jongeren een ander perspectief te bieden. Wanneer jongeren langere tijd (een half jaar) niet meer negatief in beeld komen en op de goede weg zijn, kunnen politie, OM en stadsdeel/zorgpartners besluiten om de jongeren uit te laten stromen. Daarnaast kunnen jongeren die regelmatig negatief in beeld komen instromen in de netwerkaanpak. Het uiteindelijke doel is te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit terechtkomen.

Activiteit 1.4.2: Versterken samenwerking Jongerenwerk en Ambulant Jongerenteam

We versterken de samenwerking zodat in alle buurten een team van professionals is dat snel kan schakelen, zorgsignalen snel oppakt en doorzet naar bijvoorbeeld het OKT of naar het stadsdeel. Ons doel is om te voorkomen dat jongeren doorgroeien in negatief gedrag en in de criminaliteit terechtkomen.

Activiteit 1.4.3: 'Snitch'-problematiek bestrijden

In Zuidoost is de "Snitch"-problematiek hardnekkig. Onder velen is het de norm dat niet gesproken wordt over misdaden en wangedrag van anderen omdat dit gezien wordt als verraad of omdat men vind dat men zich niet moet bemoeien met andermans zaken. We werken aan het onder de aandacht brengen van de Snitch-problematiek op scholen en bij de hulpverlening binnen Zuidoost om het taboe te doorbreken en de problematiek bespreekbaar te maken.

Activiteit 1.4.4: Aangifte- en meldingsbereidheid vergroten

We werken aan het vergroten van de aangifte- en meldingsbereidheid zodat we meer inzicht krijgen in de omvang van de (criminaliteits)problematiek. Dat doen we via voorlichting aan ouders, op scholen, bij netwerken, /bewonersbijeenkomsten en de hulpverlening/ jongerenwerk. Hierin werken we nauw samenmet de gebiedsteams.

Activiteit 1.4.5: 'Instalent'[8]**

Instalent helpt risicojongeren door hen een alternatief te bieden en daarmee de aantrekkingskracht van het criminele pad te verminderen. Dit gebeurt door rolmodellen in te zetten bij het ontwikkelen van eigen talenten. De rolmodellen zijn bewoners met een crimineel verleden die een opleiding krijgen en daarna in een programma risicojongeren helpen om een andere keuze te maken.
De focus ligt op het omdraaien van 'criminele talenten' (plannen en organiseren, IT-kennis, handel, leidinggeven) zodat ze die positief kunnen inzetten in een betaalde baan.

Activiteit 1.4.6: Samenwerking tussen PIT, OKT en basisscholen

Op 3 basisscholen in Bijlmer Centrum is een samenwerkingsverband tussen de school, het OKT en het PIT-team: kinderen en ouders krijgen vroegtijdig begeleiding om te voorkomen dat kinderen op latere leeftijd in de criminaliteit terecht komen.

8 Deze activiteit komt voort uit één van de co-creatie sessies

Prioriteit 2
Verminderen armoede

In Bijlmer Centrum ligt het percentage huishoudens dat in armoede leeft (30%) nog ruim boven het stedelijk gemiddelde (24%). Armoede raakt hier voornamelijk éénoudergezinnen en alleenstaanden. De problematiek van deze bewoners beperkt zich niet alleen tot de financiën, maar zorgt ook voor een verhoogde kans op zorgproblematiek, schulden, depressie en vereenzaming/isolement. Gezien de huidige arbeidsmarkt is het zorgelijk dat de werkloosheid in Bijlmer Centrum nog zo hoog is. Het hebben van een stabiel inkomen is de basis voor het bestrijden van armoede.

Doelstelling 2.1
In 2022 is het aantal werklozen in de H-buurt, Venserpolder en Bijlmerplein met 4% verminderd

In de H-buurt, Venserpolder en de Amsterdamse Poort (Bijlmerplein) is het percentage geregistreerde werkloosheid hoog, namelijk 22% (stedelijk 11%). We werken daarom de komende vier jaar specifiek in deze buurten aan het terugdringen van de werkloosheid door in te zetten op het beter benutten van de kansen op betaald werk. Dat gebeurt via leerwerktrajecten en werkervaringsplekken en de inzet van een jobhunter en een jobcoach. De doelgroepen zijn jongeren, bewoners van 27 jaar en ouders met een bijstandsuitkering, niet uitkeringsgerechtigden, bewoners in de laatste maanden van hun WW en onzichtbare jongeren.

Activiteit 2.1.1: Gemotiveerde werkloze bewoners uit de H-buurt, Venserpolder en de Amsterdamse Poort bemiddelen naar betaald werk
Een jobhunter en andere partners bemiddelen gemotiveerde werkloze bewoners uit de H-buurt, Venserpolder en de Amsterdamse Poort naar betaald werk. In 2019: worden 150 gemotiveerde bewoners bemiddeld naar betaald werk, worden 35 bewoners gekoppeld aan vacatures in het ArenAPoort-gebied (carrousel project), worden 10 WW-klanten proactief bemiddeld naar betaald werk en worden 15 gemotiveerde bewoners via Zuidoost Werkt! begeleid richting betaald werk.

Activiteit 2.1.2: Inzet jobcoach
In 2019 zal een jobcoach bewoners die zijn bemiddeld naar werk, gedurende hun eerste half jaar ondersteunen. Vaak hebben deze mensen lang niet gewerkt en hebben ze de eerste tijd wat extra steun nodig om hun werk succesvol voort te zetten. Waar een jobhunter mensen bemiddelt naar werk, is het werk van een jobcoach gericht op het voorkomen van uitval zodat bewoners die bemiddeld zijn naar een baan die ook weten te behouden. In 2019 worden minimaal 50 personen door een jobcoach ondersteund.

Activiteit 2.1.3: Inzet jobhunter jeugd (18-32 jaar)
Een jobhunter gaat in 2019 specifiek de (gemotiveerde) werkloze jeugdigen van de buurten Venserpolder, H-buurt en de Amsterdamse Poort bemiddelen naar betaald werk.
Jobhunters zijn in Zuidoost al een aantal jaren actief, we gaan ze dit jaar voor het eerst per gebied inzetten. In 2019 worden op deze manier minimaal 50 jeugdigen bemiddeld naar werk. Mocht de ambitie worden verhoogd om meer dan 50 mensen naar betaald werk te begeleiden, dan geldt de voorwaarde dat een hoger aantal alleen mogelijk is indien er meer middelen vanuit de gemeentelijke begroting werktoeleiding/economie/onderwijs ter beschikking worden gesteld.

Activiteit 2.1.4: Inzet jobcoach jeugd (18-32 jaar)
Jongeren kunnen een jobcoach krijgen. Deze ondersteunt hen gedurende het eerste half jaar van hun baan. Het werk van een jobcoach is gericht op het voorkomen van uitval. In 2019 worden minimaal 50 jeugdigen ondersteund door een jobcoach. Daarnaast wordt de jobcoach ingezet in het onderwijs door een verbinding te maken met laatstejaars studenten. Zo komen jongeren vroegtijdig in beeld en kunnen zij direct verbonden worden met een jobhunter. Deze zorgt dan voor de toeleiding naar de arbeidsmarkt. Zo voorkomen we dat jongeren tussen wal en schip belanden.

Activiteit 2.1.5: Media-actie ´De jobhunter zoekt werk voor jou!´

We organiseren een grote media-actie om alle jongeren van Zuidoost kennis te laten maken met het aanbod van de jobhunters. Dit gebeurt via lokale en sociale media, flyers, posters, radio- en reclamespots. We zetten in op een bereik van vijfduizend jongeren.

Activiteit 2.1.6: 'De Workdesk verbindt!' - Verbinden werkgevers en potentiële (jonge) werknemers

De Workdesk is een platform dat werkgevers en potentiële (jonge) werknemers helpt om met elkaar in contact te komen en elkaar beter te begrijpen. Hieruit kunnen duurzame werkrelaties ontstaan. Jonge mensen beheren een centrale desk die fungeert als verbindingspunt waar werkgevers en scholieren, studenten en starters elkaar treffen. Via dit platform bieden werkgevers trainingen aan in sollicitatiegesprekken, werkethiek, jezelf pitchen, het opstellen van een flitsende cv en netwerken. Deze trainingen worden georganiseerd in samenwerking met de jongeren die de workdesk beheren.

Activiteit 2.1.7: Taboe rond armoede verlagen: 'TabooTelling'[9]

Door schaamte en schuldgevoel wachten bewoners vaak met hulp zoeken.
Dit kan de situatie waarin zij zitten verergeren, mensen kunnen in een neerwaartse spiraal terecht komen waardoor ze minder tot weinig gemotiveerd zijn om werk te zoeken. Terwijl het hebben van betaald werk hen juist uit de financiële ellende kan halen.
TabooTelling helpt mensen met schulden om het taboe op armoede te doorbreken en te bespreken. Dat gebeurt via een 'open podium', een laagdrempelige bijeenkomst. In Bijlmer Centrum vindt er minimaal één 'open podium' plaats in 2019 dat zich richt zowel op burgers als op ondernemers.

Activiteit 2.1.8: Project Supermoeder

In 2018 is een project uitgevoerd gericht op het verbeteren van de economische zelfstandigheid van alleenstaande moeders. Hieruit leerden we dat persoonlijke en intensieve begeleiding een positief effect heeft op de stappen die de moeders maakten richting de arbeidsmarkt. De stappen zijn groter en sneller. Daarom starten we in 2019 in samenwerking met WPI (Werk, Participatie en Inkomen) het project Supermoeder. Hierbij begeleiden we 50 kansrijke alleenstaande moeders uit Zuidoost op basis van hun motivatie naar werk en/of een opleiding. De moeders zijn niet boven de 55 jaar, hebben een WWB uitkering en ondervinden belemmeringen op het pad naar participatie. Bij de werving van de deelnemers letten we op een evenredige deelname van moeders uit de verschillende gebieden, met voor Bijlmer Centrum een focus op deelnemers uit de ontwikkelbuurten (Venserpolder en de H-buurt) en het Bijlmerplein.

9 Deze activiteit komt voort uit één van de co-creatiesessies

Doelstelling 2.2
In 2022 is het aantal werkende minima in Zuidoost gezakt met 17% (1677 in 2014)

In Amsterdam Zuidoost wonen 10.486 minimahuishoudens. Van deze huishoudens behoort 16% tot de werkende minima (1.677). Zij verdienen minder dan 120% van het wettelijk sociaal minimum. Het gaat hier specifiek om mensen in loondienst en niet om zzp'ers. Een substantieel deel van deze groep in Zuidoost is hoogopgeleid in het land van herkomst.
Omdat ze de Nederlandse taal niet voldoende machtig zijn, doen ze veelal laaggeschoold werk met beperkte kansen op beter werk. Hierdoor ontstijgen zij de armoede nauwelijks. Daarom zetten we in op het verhogen van het taalniveau bij werkende minima. Daarnaast gaan we verder met het ontwikkelen van doelgroepgerichte aanpakken voor werkende minima. Daarbij merken we op dat de cijfers met betrekking tot minimahuishoudens altijd 3 jaar oud zijn omdat de inkomens bij de belastingdienst pas na 3 jaar definitief worden vastgesteld. Het effect van onze inzet tot en met 2022, is dus pas in 2025 meetbaar.

Activiteit 2.2.1: Project 'Hoogopgeleide bewoners met taalachterstand duurzaam aan het werk'
Bij dit project volgen Spaanstalige hoogopgeleide bewoners via de UVAeen voor hen op maat gemaakte taalprogramma Zo kunnen zij het vereiste taalniveau behalen om duurzaam te kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt. Dit project heeft 15 deelnemers uit zowel Bijlmer Centrum als Bijlmer Oost. Er wordt samengewerkt met hun werkgevers om drempels en uitval te voorkomen. Na afronding van de opleiding bemiddelen onze jobhunters de deelnemers naar beter betaald werk.

Activiteit 2.2.2: Gebiedsgerichte Armoedeaanpak Werkende Minima
In het kader van de gebiedsgerichte armoedeaanpak Werkende Minima (GeDIK) zijn we in 2018 een project gestart om de economische zelfstandigheid van werkende minima uit de H-buurt en Venserpolder te verbeteren. Werkende minima zijn mensen die minder verdienen dan 120% van het wettelijk sociaal minimum. Een doel van deze pilot is het ontwikkelen van een aanpak voor deze groep. Dat is nog niet volledig gelukt, omdat we deze mensen moeilijk bereikten. Daarnaast waren we onvoldoende in staat om goed werkende interventies aan te bieden waardoor er hoger uitval was dan verwacht. Met deze leerpunten gaan we in 2019 verder aan de slag en richten we ons op 35 werkende minima. Uit Bijlmer Oost worden ook deelnemers geworven. We streven hierbij naar een evenredige verdeling.

Activiteit 2.2.3: Gebiedsgerichte armoedeaanpak Jongeren
Van de 17.000 jongeren in de leeftijd van 18-27 jaar in Zuidoost hebben er ruim 4.000 geen of lage kwalificatie en zijn er ruim 1.500 werkloos. Daarnaast heeft Zuidoost een relatief hoog aantal 'spookjongeren' vergeleken met andere stadsdelen. Deze jongeren zijn nergens ingeschreven en dus onzichtbaar voor de gemeente. De redenen waarom jongeren in armoede leven loopt uiteen. Sommige groeien op in armoede en doorbreken de spiraal niet, anderen raken in armoede door werkloosheid of vanwege andere kwetsbare situaties (zoals het gebrek aan een sociaal netwerk).
De centrale stad en stadsdeel Zuidoost hebben divers aanbod voor jongeren: het Jongerenpunt, Swazoom, Streetcornerwork en Stichting MaDi bieden hulp. Er zijn echter diverse redenen waarom jongeren hier onvoldoende gebruik van maken. Om dit beter in kaart te brengen gebruiken we de GeDIK-aanpak (doelgroepgerichte en gebiedsgerichte armoedeaanpak). Het doel daarvan is om de sociaaleconomische positie van de deelnemende jongeren te verbeteren. Daarbij ontwikkelen we een doelgroepaanpak die ook voor andere jongeren gebruikt kan worden. Ook ontwikkelen we ketenregie en doen we aanbevelingen voor de organisatie. Het betreft 40 deelnemers.

Doelstelling 2.3
In 2022 is de economische zelfstandigheid van ondernemers en ZZP'ers vergroot

Omdat we armoede willen bestrijden door het aantal mensen met een stabiel inkomen te verhogen, richten we ons niet alleen op de begeleiding van mensen naar een baan in loondienst, maar ook op het begeleiden van (startende) ondernemers. Bijlmer Centrum heeft veel (jonge) ondernemers die door tijdelijke ondersteuning hun onderneming op een dusdanig niveau kunnen krijgen, dat ze voldoende in staat zijn om er zorgeloos van te leven.

Activiteit 2.3.1: Project Ondernemerschap en Talentontwikkeling**
Door coaching op het ontwikkelen van ondernemersvaardigheden en het organiseren van masterclasses en netwerkbijeenkomsten professionaliseren we het ondernemerstalent in Zuidoost. Doelgroepen zijn: zzp'ers, informele ondernemers (om die op te leiden tot reguliere ondernemers), creatieve ondernemers (World of Talent), start-ups en studenten/mbo-leerlingen. Dit is een lokaal samenwerkingsverband tussen de HvA en de gemeente (WPI en het stadsdeel) Het project zal resulteren in 5 nieuwe start-ups en 40 jongeren die hun ondernemersvaardigheden hebben ontwikkeld. Daarnaast is het doel dat 4 lokale sociale ondernemingen zich verder hebben ontwikkeld tot onafhankelijk renderende bedrijven.

Activiteit 2.3.2: Ondersteuning ondernemers in de wijk**
Er worden workshops georganiseerd in de wijk voor ondernemers in samenwerking met Ondernemersplatform ZO. Ook komt er een ondernemersspreekuur waar ondernemers terecht kunnen met vragen over ondernemerschap. Samen met het ondernemersplatform worden er diverse netwerkbijeenkomsten georganiseerd.

Activiteit 2.3.3: Pilot Jonge Ondernemers
Via dit pilotproject krijgen 10 jonge ondernemers uit Zuidoost de kans om hun creatieve ideeën om te zetten in een winstgevende onderneming

Doelstelling 2.4
In 2022 neemt 20% van de jeugd (6-18) deel aan activiteiten die de effecten van armoede op kinderen verlagen

Van alle 22 gebieden in de stad heeft Bijlmer Centrum het hoogste aandeel kinderen tot 18 jaar dat opgroeit in een minimahuishouden, namelijk 40,2%. Stedelijk is dit 21,9%. Van de kinderen in Bijlmer Centrum groeit23% op met zorgen, spanningen of stress in het gezin. De nummer één oorzaak van deze stress is geld, op twee staat werk en op drie wonen. Door armoede te bestrijden dragen we bij aan het verminderen van hun zorgen. Dat is echter preventief. Daarom organiseren we ook activiteiten voor kinderen die al in deze stresssituatie verkeren zodat we hun leven enigszins kunnen verlichten. Bij Prioriteit 1 'Verbeteren ontwikkelkansen jeugd is deze doelstelling ook beschreven (zie 1.3: Talentontwikkeling).

Activiteit 2.4.1: Buurt Talentontwikkeling H-buurt en Venserpolder

Buurt Talentontwikkeling wordt uitgevoerd in de H-buurt en in Venserpolder en richt zich op leerondersteuning en talentontwikkeling van basisschoolkinderen uit minimagezinnen.

Activiteit 2.4.2: Taallessen voor jongeren van 12-18 jaar **

Van de bewoners in Zuidoost is 37% laaggeletterd. Kinderen van laaggeletterde ouders hebben een hoger risico om ook laaggeletterd te worden. Er is taalaanbod voor ouders waarbij opvoeding en kinderen een rol spelen. Maar er is geen gericht taalaanbod voor de kinderen zelf. Het volledig beheersen van de Nederlandse taal is essentieel om mee te kunnen doen in de samenleving.
Het vergroot een goede aansluiting op hoger onderwijs en verbetert de kans op betaald werk.
Het verkleint het risico op armoede. Daarom starten wij taallessen voor jongeren van 12-18 jaar. In een pilotperiode ontwikkelen we een taalles die goed past bij jongeren in Zuidoost.

Activiteit 2.4.3: Kindercommissie Zuidoost

In 2019 wordt er een Kinderstadsdeelvoorzitter en een kindercommissie geïnstalleerd in Zuidoost. De kindercommissie bestaat uit 12 leerlingen van 6 scholen uit Zuidoost, waaronder 2 uit Bijlmer Centrum. De kindercommissie mag over een aantal onderwerpen adviezen uitbrengen, ook over het thema armoede.

Prioriteit 3
Verbeteren woonklimaat

In Bijlmer Centrum zijn de wijken Venserpolder en de H-buurt qua leefbaarheid achtergebleven op het niveau van de stad. Er is sprake van verloedering, op bepaalde plekken is er een toename van overlast en in sommige buurten zien we een opeenstapeling van sociale problemen. Om deze redenen zijn ze aangemerkt als ontwikkelbuurten. De gemeente pakt de regie om samen met bewoners, corporaties en overige betrokkenen de kwaliteit van woningen, maatschappelijke voorzieningen en leefomgeving te verbeteren. Hoewel de Amsterdamse Poort geen ontwikkelbuurt is, gaat onze aandacht ook uit naar het verbeteren van de leefbaarheid in dit woon- en winkelgebied. Ook willen we ervoor zorgen dat mensen met een verhuiswens de mogelijkheid hebben om door te stromen naar een passende woonruimte.

Doelstelling 3.1
In 2022 is de buurttevredenheid van de bewoners van Venserpolder even hoog als het stedelijk gemiddelde

De score op buurttevredenheid is in 2017 gedaald van 7 naar 6,6 en ligt daarmee onder het stedelijk gemiddelde van 7,5. Factoren die van invloed zijn op de buurttevredenheid zijn het ervaren van overlast door vervuiling, de mate waarin mensen zich ('s avonds) veilig voelen in hun buurt, de overlast ervaren door criminaliteit, het ervaren van overlast door andere groepen en de mate van buurtbetrokkenheid van buurtbewoners. Op al deze punten scoort Venserpolder lager dan gemiddeld en is het cijfer dat men aan deze punten gaf gedaald ten opzichte van 2015. Ook is het cijfer in Venserpolder ten opzichte van de rest van Zuidoost lager en op sommige factoren zelfs lager dan in alle gebieden van de stad. Dat is ook een van de redenen waarom Venserpolder is aangewezen als ontwikkelbuurt. Rekening houdend met deze factoren plegen we interventies om de buurttevredenheid in 2022 weer terug te brengen naar het stedelijk gemiddelde.

Activiteit 3.1.1: Principenota Venserpolder
In de bestuursopdracht 'Ontwikkelbuurten' is Venserpolder aangewezen als ontwikkelbuurt. De sociaaleconomische problemen zijn groot in Venserpolder en de cijfers die dat aangeven (armoede, werkloosheid, ontwikkelachterstand e.d.) zijn niet veranderd sinds de jaren '90. Kansen voor verbetering zijn er wel volop, zodat de buurt ook meeprofiteert van de ontwikkeling in de omgeving (ArenAPoort, Duivendrecht en Diemen). In 2019 wordt een principenota opgesteld. Met de principenota stellen we in overleg met bewoners en stakeholders een ambitie en integrale aanpak op met als belangrijkste opdracht de verbinding van de ruimtelijke - en duurzaamheidsingrepen met de sociaaleconomische opgave, zodat ook bestaande bewoners en ondernemers profiteren van de investeringen.

Activiteit 3.1.2: Actieplan Schoon in Venserpolder
Per gebied werken we aan een Actieplan Schoon voor 2019. Hierin staan maatregelen over het tegengaan van bijplaatsingen (afval dat naast vuilcontainers wordt gedumpt), ongedierteoverlast, zwerfafval en voor het verbeteren van de informatievoorziening over afval door het stadsdeel. In het actieplan werken we samen met woningcorporatie Eigen Haard, deze ontwikkelt een gebiedsvisie Venserpolder op het gebied van schoon, heel en veilig.

Activiteit 3.1.3: Pilot buurtplek als buurtonderneming gerund door buurtbewoners[10]
In dit pilotproject bouwen we één van de buurtplekken in Venserpolder om tot buurtonderneming die gerund wordt door vrijwilligers/buurtbewoners. Het doel hiervan is om deze buurtplek zelfredzaam te maken en minder behoefte (lees: subsidie) afhankelijk. Met deze pilot versterken we ook de leefbaarheid, de sociale cohesie en de sociaal economische positie van de buurt. Daarnaast biedt het een plek aan hoogwaardige sociaal maatschappelijke initiatieven en basisvoorzieningen.
De gevraagde middelen zijn bedoeld om de zelfredzaamheid van deze buurtplek op structurele wijzen op te pakken en te organiseren.

10 Dit is een ontwikkelbuurtenproject

Activiteit 3.1.4: Herinrichting openbaar schoolplein Venserpolder

Het openbare schoolplein van basisschool de Schakel is een plein zonder speeltoestellen. In 2018 is een participatietraject uitgevoerd waarbij de kinderen uit de buurt, ouders en de school hebben meegedacht over het gebruik en de invulling van deze locatie als speelvoorziening voor de buurt. In het najaar is er al een zogenaamde dansboog neergezet, een interactief speeltoestel voor kinderen en volwassenen. In 2019 willen we het plein vergroenen in samenwerking met de school om er een buitenlokaal van te maken waar kinderen meer over de natuur kunnen leren.

Activiteit 3.1.5: Winkelcentrum Venserpolder[11]

Om het winkelcentrum Venserpolder te versterken, nemen we diverse maatregelen. Zo gaan we een winkelstraatmanager inzetten, onderzoeken we het toevoegen van een terrasfunctie en bieden we een subsidieregeling aan voor de verbetering van de fysieke structuur. Deze maatregelen worden beschreven in respectievelijk Activiteit 6.1.5, Activiteit 6.16 en Activiteit 6.1.2.

Activiteit 3.1.6: Veiligheid in Venserpolder

Uit de Veiligheidsmonitor blijkt dat het aantal bewoners dat aangeeft bepaalde plekken te vermijden omdat ze zich daar onveilig voelen, is toegenomen. In 2019 gaan we dit gegeven nader onderzoeken: welk type bewoner geeft dit aan (jong/oud)? Gaat het om bepaalde delen van de dag (’s avonds) en welke plekken zijn dat dan? Op basis van de uitkomsten nemen we maatregelen. Een veiligheidsschouw met bewoners, ondernemers en partners is een optie.

Activiteit 3.1.7: Groepsmannen Venserpolder

Bij het winkelcentrum Venserpolder zijn groepen mannen die, door gebrek aan dagbesteding en accommodatie, bij elkaar komen om te kletsen en (alcohol) te drinken. Sommige bewoners ervaren hier overlast van. De groep zelf geeft aan dat er onvoldoende aansprekende activiteiten zijn. Ze hebben behoefte aan een ontmoetingsplek en/of een zinvolle dagbesteding zoals ingezet worden als buurtvader of klusjesman. In 2019 verkennen we de mogelijkheden hiervoor.

Activiteit 3.1.8: Picknicktafels Venserpolder

Uit het participatietraject in de Hoodlab komt naar voren dat bewoners meer picknicktafels in de openbare ruimte willen. In het najaar van 2018 zijn langs de Agatha Christisingel een grote en een aantal kleinere picknickbanken geplaatst. Dit is om de route van het winkelcentrum en de zogenaamde ‘foodstrip’ richting de Dolingadreef, het busstation daar en de rest van de wijk te activeren. Mensen die in het winkelcentrum een broodje kopen kunnen dat daar opeten. In 2019 onderzoeken we uitgebreider hoe we deze strook levendiger kunnen maken bijvoorbeeld door het tijdelijk neerzetten van foodtrucks of soortgelijke verbeteringen voor de buurt.

Doelstelling 3.2

In 2022 waarderen bewoners, ondernemers en bezoekers winkelcentrum de Amsterdamse Poort met twee punten hoger met betrekking tot ervaren overlast van horeca, groepsmannen, criminelen en verslaafden, dan in 2019 (op een schaal van 1 tot 10)

De Amsterdamse Poort is een winkelgebied waarboven ruim 500 woningen zitten. De bewoners ervaren veel geluidsoverlast van de bezoekers van de horecagelegenheden. Daarnaast ervaren de bewoners, ondernemers maar ook het winkelend publiek, overlast van de groepsmannen die

11 Dit is een ontwikkelbuurtenproject

zich in bepaalde gedeeltes van het winkelgebied en op de woondekken begeven. Het woon- en verblijfsklimaat wordt verder aangetast door de aanwezigheid van recidiverende criminele volwassenen en van drugs- en/of alcoholverslaafden.
Om deze overlast succesvol te bestrijden is een sterke integrale aanpak nodig waarin diverse partijen nauw samenwerken. . In 2019 starten we hiermee. Handhaving, Politie, woningcorporatie Ymere, vastgoedeigenaar CBRE/Colliers, de ondernemersvereniging, de directie Zorg van de gemeente, het gebiedsteam Bijlmer Centrum en gebiedsteam Amstel III/ArenAPoort, team Beheer, team Veiligheid en de Bewonerscommissie Bijlmerplein, trekken hierbij samen op. Voor het goed monitoren van de resultaten starten we in 2019 met een nulmeting: we vragen bewoners, ondernemers en bezoekers naar hun mate van tevreden over wonen, ondernemen en winkelen in de Amsterdamse Poort.

Activiteit 3.2.1: Integrale aanpak Overlast Amsterdamse Poort

In 2019 starten we met een integrale aanpak. De interventies van de verschillende partners op vele terreinen kunnen efficiënter en effectiever. Een gezamenlijke prioritering, betere informatiedeling, gecoördineerde actie en strakke monitoring moeten bij een voortzetting van de huidige inspanningen een beter resultaat opleveren. Daarnaast moeten intensivering van de inzet en nieuwe ingrepen bijdragen aan het verder bestrijden van de overlast.

Activiteit 3.2.2: Tevredenheidsonderzoek onder bewoners, ondernemers en bezoekers van de Amsterdamse Poort

Om de resultaten van de integrale aanpak goed te kunnen monitoren starten we in 2019 met een nulmeting waarbij we bewoners, ondernemers en bezoekers vragen naar de mate waarin ze tevreden zijn over wonen, ondernemen en winkelen in de Amsterdamse Poort.

Doelstelling 3.3

Het percentage bewoners dat tevreden is met de woonomgeving is in 2022 gestegen naar het stedelijk gemiddelde (n=82%)

In Bijlmer Centrum is het percentage bewoners dat tevreden is met de woonomgeving relatief laag, 76% tegenover 82% stedelijk.
Factoren die bewoners van Bijlmer Centrum belangrijk vinden voor een fijne woonomgeving zijn een schone buurt, een veilige buurt, voldoende groen, een gevarieerd winkelaanbod, ontmoetingsplekken, geen overlastgevende groepen, een sterke sociale cohesie en een veilige buurt. Voor elk van deze factoren geven bewoners aan dat het beter moet gaan, waarbij in elke buurt verschillende accenten liggen. Bij het verbeteren van (de tevredenheid met) de woonomgeving houden we hier rekening mee en werken we samen met betrokken buurtbewoners die hieraan een bijdrage willen leveren.

Activiteit 3.3.1: Projectnota H-noord en stedenbouwkundig plan (investeringsbesluit) H-midden

In vervolg op de principenota voor de H-buurt uit 2018, werken we in 2019 aan twee plannen voor delen van de H-buurt. Voor de noordelijke H-buurt (Hoptille, Haardstee en rechte H-buurt) stellen we een projectnota op. Dat betekent dat we voor H-noord verschillende scenario's verkennen voor de verbetering van de leefbaarheid en de verduurzaming van de buurt. Ook kijken we naar de mogelijke (beperkte) toevoeging van nieuwbouwcomplexen (wonen, werken, voorzieningen). Voor het deel tussen Karspeldreef en het Bullewijkpad, oftewel H-midden, stellen we een stedenbouwkundig plan/investeringsbesluit op voor de nieuwbouw (wonen, werken, voorzieningen) ter plaatse van de parkeergarages (voormalig) Huigenbos en Hakfort. Voor het vervolgproces zijn de volgende uitgangspunten belangrijk: bewoners en andere belanghebbenden stellen we op verschillende

manieren in de gelegenheid om invloed uit te oefenen op de plannen. Ook werken we een ontwikkel- en faseringstrategie uit in samenwerking met de woningcorporaties en andere relevante stakeholders. En tot slot wordt de ruimtelijke aanpak gelijk geschakeld met de sociale en economische programma's en met de vestiging en uitbreiding van de noodzakelijke maatschappelijke voorzieningen.

Activiteit 3.3.2: Buurtmakerij Haardstee en Hoptille**

Aansluitend aan de plannen om garage Haardstee te renoveren en het groen rigoureuste snoeien vanwege de rattenoverlast, hebben we een verbeterplan gemaakt. Dit plan is opgesteld met inbreng van buurtwerkkamer de Handreiking, bewoners, woningcorporaties Ymere en Eigen Haard en het kinderdagverblijf. Het plan bestaat uit een combinatie van verbetering en verfraaiing van het groen en toevoeging van bomen, een moestuintje, opknappen van speelvoorzieningen, verbetering van een aantal routes en het opknappen van het pleintje voor de buurtwerkkamer. Aansluitend knapt Ymere de achterpaden van Hoptille op.

Activiteit 3.3.3: Buurtmakerij Bullewijkpadzone

De sloop van garage Huigenbos en de toekomstige sloop van garage Hakfort biedt mogelijkheid tot herontwikkeling van de Karspeldreefzone/Bullewijkzone en versterking van de culturele hotspot Heesterveld. In dit verband werken we aan het eerder genoemde Ontwikkelbuurtplan. Aansluitend op het opgeknapte Bullewijk-fietspad en vooruitlopend op de definitieve plannen is een plan gemaakt om de tijdelijke openbare ruimte te verbeteren. Onderdeel hiervan is het toevoegen van een trapveldje, een Sportcontrainer, een speel- en kunstobject, moestuintjes en een plek voor een Talentenhuis op de locatie van het gesloopte garage Huigenbos. Verder voorziet dit plan in het opknappen en beter toegankelijk maken van het speelplekje Huigenbos en de sportvoorzieningen onder het viaduct Karspeldreef. Door de komst van sport-, spel- en recreatievoorzieningen op deze locaties wordt het bestaande centrale speelpleintje ' kraampje' een aantrekkelijke plek voor de jeugd en voor volwassen.
Dit is een uitdrukkelijke wens van de buurt. Daarnaast zijn er ook op andere plekken langs het Bullewijkpad diverse verbeterplannen zoals de wisselwinkel en Ondernemershub Heesterveld, plantenbakken langs Bullewijk-fietspad tot aan het Nelson Mandelapark.

Activiteit 3.3.4: Verbeteren winkel- en horeca-aanbod

In 2019 onderzoeken we de mogelijkheid om een horecafunctie toe te voegen aan het Nelson Mandelapark. Voor de lijst aan acties die gepland staan voor de verbetering van winkelcentrum Amsterdamse Poort verwijzen we u naar het gebiedsplan 2019 Bijlmer West.

Activiteit 3.3.5: Onderzoek naar de verkeersveiligheid rondom kinderrijke omgevingen

In gesprekken met bewoners en organisaties is diverse malen aangegeven dat de situatie rondom scholen en speelvoorzieningen wat betreft de verkeersveiligheid zorgwekkend zijn. Daarom zijn er op diverse plekken al maatregelen genomen. Soms zijn dat fysieke aanpassingen zoals de Kiss & Ride bij het scholencluster Huntum (Rozemarn en Achtsprong) en soms voeren we campagnes die gericht zijn op gedragsverandering zoals bij de Sri Laksmi school. In 2019 doen we onderzoek naar de verkeersveiligheid rondom overige kinderrijke omgevingen in Bijlmer Centrum. Het betreft een aantal speelvoorzieningen en scholen.

Activiteit 3.3.6: Verbeteren verkeersveiligheid rondom kinderrijke omgevingen

Op basis van de resultaten uit het onderzoek dat hierboven is genoemd, nemen we maatregelen om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Activiteit 3.3.7: Onderzoek en aanpak Risicolocaties Verkeersveiligheid
In 2019 gaan we een onderzoek uitvoeren naar de verkeersveiligheid op de locaties Dolingadreef (tussen Dostojevski Singel en Dalsteindreef), Venserpolder, Hoptille (Abcouderpad), en aan de Bijlmerdreef (tussen de Dolingadreef en Vogeltjeswei). Deze locaties zijn in 2018 op basis van diverse signalen aangemerkt als risicolocaties.

Activiteit 3.3.8: Actieplan Schoon
Per gebied is er een Actieplan Schoon voor 2019. Hierin staan maatregelen over het tegengaan van bijplaatsingen (afval dat naast vuilcontainers wordt gedumpt), ongedierteoverlast, zwerfafval en over het verbeteren van de informatievoorziening over afval door het stadsdeel. De actieplannen voeren we uit in samenwerking met diverse woningbouwcorporaties.

Activiteit 3.3.9: Aanpak rattenoverlast
In de afgelopen jaren zijn al stappen gezet om de rattenoverlast terug te dringen door middel van filmpjes, banners en voorlichtingsbijeenkomsten. Samen met bewoners, ondernemers en corporaties gaan we hiermee verder, onder andere opnieuw in de vorm van voorlichting en campagnes.

Activiteit 3.3.10: Binnentuin Hakfort/Huigenbos[12]
Er is sprake van achterstallig onderhoud van de binnentuin van de flats Hakfort – Huigenbos. In 2019 gaan we deze binnentuin opknappen.

Doelstelling 3.4
In 2022 is de doorstroom in de woningmarkt verbeterd zodat meer mensen een woning hebben die past bij hun inkomen en leefsituatie

Net zoals in heel Amsterdam is de druk op de woningmarkt hoog in Zuidoost. Bijlmer Centrum telt een groot aantal sociale huurwoningen, met name in de H-buurt, Venserpolder en de Amsterdamse Poort, en relatief weinig koopwoningen.
Bewoners geven aan moeilijk te kunnen doorstromen naar een woning naar keuze naarmate ze zelf stijgen op de sociaal economische ladder. Zij zijn gedwongen uit het stadsdeel te verhuizen.
Door het aanbod aan woonmilieus gedifferentieerder te maken door huur en koop in het midden-segment te realiseren, bevorderen we de doorstroom op de woningmarkt binnen het stadsdeel. Hierdoor ontstaat een meer gelijkmatige verdeling van bewoners naar sociaal economische positie en wordt een levenslange wooncarrière binnen het stadsdeel mogelijk gemaakt. Bij de ontwikkeling van woningbouw zetten we dan ook in op een meer gedifferentieerd aanbod. Daarnaast maken we ons specifiek sterk voor jongeren en ouderen om hun kansen op een passende woning te vergroten.
Ook gaan we het gesprek aan met Directie Wonen en de woningbouwcorporaties om te voorkomen dat door (de taakstelling voor) het huisvesten van kwetsbare groepen, het aandeel kwetsbare inwoners in Bijlmer Centrum groter wordt.

Activiteit 3.4.1: Bij de ontwikkeling van woningbouw streven we naar realisatie van middenhuur en koop voor het Nelson Mandelapark en voor de H-buurt
Vaak geven bewoners van Bijlmer Centrum aan moeilijk te kunnen doorstromen naar een woning naar keuze. Dit wordt onderbouwd met cijfers: de slaagkans voor doorstromers in Zuidoost is het op een na laagste van alle stadsdelen. Naarmate bewoners stijgen op de sociaal economische ladder worden

12 Dit is een ontwikkelbuurtproject

ze in de groei van hun wooncarrière gedwongen buiten het stadsdeel of zelfs buiten Amsterdam te verhuizen.
Door het realiseren van een meer gedifferentieerd aanbod van woonmilieus met huur en koop in het middensegment, bevorderen we de doorstroom op de woningmarkt binnen het stadsdeel.

Activiteit 3.4.2: Tegengaan woningonttrekking (kamergewijze verhuur)

Kamergewijze verhuur en woningdelen leken de afgelopen jaren een oplossing voor het gebrek aan woningen. Inmiddels is in Zuidoost duidelijk dat met veel woningdelers per flat ook de problemen in de flats toenemen. De huidige Amsterdamse regels bieden te veel mogelijkheden en/of uitwegen waardoor woningdelen in Bijlmer Centrum (maar ook elders in Zuidoost) een probleem is geworden. De Directie Wonen en de verantwoordelijke wethouder zijn al bezig om het beleid te evalueren en denken na over bijstelling van de regels. Dat is gezien de situatie in Zuidoost zeer noodzakelijk omdat ook bestemmingsplannen geen bescherming bieden tegen de uitwassen. Een maximale quota per complex, verdieping, straat, wijk en buurt is wenselijk waarbij er apart wordt gekeken naar gebieden met woningen in laagbouw- en hoogbouwcomplexen. Daarnaast is het van belang om te kijken naar draagkracht, draaglast en daadkracht van een buurt of straat. Een leefbaarheidstoets zowel kwalitatief als kwantitatief zien we als een belangrijk toetsingscriterium bij het al dan niet verlenen van een vergunning. We gaan de discussie aan met de directie Wonen en de woningbouwcorporaties om kettingbeding bij nieuwbouw en flatwoningen die van sociale huur in koop worden omgezet, te verplichten. We zetten ook in op voldoende beschikbare handhavingscapaciteit bij het tegengaan van illegale bewoning, Airbnb, bed&breakfast, etc. Verder werken we aan nauwere contacten met verenigingen van eigenaren (VvE) zodat ook zij alert zijn op deze ontwikkeling en de gevolgen voor de leefbaarheid, en betrekken wij ze actief bij het overheidsbeleid.

Activiteit 3.4.3: Onderzoek naar andere woonvormen als oplossing voor het tekort aan woningen

In 2018 is een project uitgevoerd gericht op het verbeteren van de economische zelfstandigheid van alleenstaande moeders. Hieruit bleek dat 10% van de deelnemers geen stabiele woonsituatie had. Deze situatie brengt onrust onder moeders en hun kinderen. Hierdoor is het veel lastiger om uit de armoede te komen. Een stabiele woonsituatie is een basisbehoefte. De huidige woningmarkt in Amsterdam zit al jaren op slot. De gemiddelde wachttijd in de sociale huursector in Zuidoost loopt verder op. Een huis kopen is niet mogelijk voor bewoners met een kleine beurs. En jongeren blijven noodgedwongen langer thuis wonen wat invloed heeft op de financiële situatie met de regel ‘kostendelersnorm’.
Deze situatie vraagt om andere woonvormen. Humanitas is hiermee gestart met Onder de Pannen, een project waarbij legale onderhuur onder voorwaarden is toegestaan.
Er zijn ook andere woonvormen mogelijk. Bijvoorbeeld in Zaandam waar jongeren bij ouderen inwonen. Deze woonvorm heeft ook andere voordelen: jongeren kunnen ouderen helpen met praktische zaken. Zij wonen door het huidige woonbeleid gedwongen langer thuis, maar soms met onvoldoende hulp. Het kan ook bijdragen aan vermindering van eenzaamheid van allebei de groepen.
In 2019 onderzoeken wij samen met ketenpartners zoals woningbouwverenigingen wat er mogelijk is. Wij haken ook aan bij de interventies die gemeentebreed plaatsvinden.

Activiteit 3.4.4: Vergroten bewustwording bij jongeren over het kopen van een woning (en het traject vooraf)

Hoewel de voorraad aan studenten- en jongerenwoningen in Bijlmer Centrum voldoende is, krijgen we nog steeds vaak signalen dat jongeren uit Zuidoost moeite hebben met het vinden van een woning. Deels heeft dit te maken met hun financiele situatie, de jeugdwerkloosheid is hoger in Zuidoost (9% versus 7,5% stedelijk). Met de Aanpak Jeugdwerkloosheid werken we hieraan.
Een andere oorzaak voor dit probleem is dat veel jongeren uit Zuidoost niet bekend zijn met het reilen en zeilen van het kopen van een woning, vaak omdat ze dit niet van huis uit hebben mee

gekregen. In 2019 werken we aan het vergroten van de bewustwording via korte informatiefilmpjes. Ook voeren we media-acties met rolmodellen uit de gemeenschap die wél een woning hebben gekocht en anderen laten zien dat het kan.

Activiteit 3.4.5: Agenderen taakstelling voor het huisvesten van kwetsbare groepen

Met de opdracht om kwetsbare groepen te huisvesten en door de grote mutatiegraad van huurwoningen in Zuidoost (door veel verhuizingen is de doorloop groot), neemt het aandeel kwetsbare inwoners toe. Deze ontwikkeling zorgt in een aantal buurten voor extra druk op de leefbaarheid (de opeenstapeling van sociale problematiek). Tegelijkertijd is het voor kwetsbare groepen niet gunstig om in een buurt gehuisvest te worden waar al sprake is van sociale problematiek.
We zetten deze ontwikkeling op de agenda in ons overleg met de woningcorporaties en bekijken samen wat we eraan kunnen doen. Het probleem is ook aangekaart bij de Directie Wonen. We monitoren of de agendering tot afspraken leidt met de corporaties omdat die de onevenredige groei van kwetsbare groepen in Zuidoost kunnen stoppen.

Activiteit 3.4.6: Terugdringen overlast parkeren in de F- en D-buurt

Met de invoering van een parkeerregime in de overige delen van Venserpolder (medio 2018), ontstond door het ‘waterbed-effect’ (het verplaatsen van problemen) overlast in de omliggende wijken. Vooral in de D-buurt is de overlast door onder meer forensenparkeerders fors toegenomen. In 2019 hebben we extra aandacht voor het beperken van deze overlast. Dat gebeurt onder meer door te onderzoeken waar we in het proces bepaalde besluiten kunnen versnellen. Daarnaast onderzoeken we samen met de bewoners van de F-buurt welke mogelijkheden er zijn om meer maatwerk te leveren met betrekking tot het huidige parkeerregime.

Activiteit 3.4.7: Integrale aanpak verbetering leefbaarheid bij Hoogoord/Hofgeest en omgeving **

Sinds de komst van de geïntegreerde voorziening Flierbosdreef hangt bij het viaduct Flierbosdreef aan de H-buurt-zijde een grote groep verslaafden en dealers. De overlast fluctueert en spreidt zich uit richting de struiken bij het talud van de dreven, tot in de wooncomplexen en bepaalde trappenhuizen in de H-buurt, de binnenhoven, de andere viaducten en tot voor kort de garage Hoogoord die nu is gesloopt. Om deze overlast te bestrijden is inzet nodig van diverse partijen. Een integrale aanpak is van belang om de leefbaarheid op deze locatie in de openbare ruimte en in de gebouwen weer op peil te krijgen. In 2018 is die integrale aanpak gestart. Na een eerste analyse van deze situatie (de gevoelskaart H-buurt) is er een monitoringteam opgericht met vertegenwoordigers van het stadsdeel, woningcorporatie Rochdale en de politie. In 2019 vervolgen we deze integrale aanpak. Ook wordt de geïntegreerde voorziening Flierbosdreef erbij betrokken. Die maakt een analyse om de achtergrond van de overlastgevers te bepalen zodat een gerichte zorgaanpak wordt opgetuigd.

Prioriteit 4
Bevorderen lichamelijke en geestelijke gezondheid

Een groot deel van de volwassenen en kinderen in Bijlmer Centrum heeft overgewicht. Ook zijn er relatief veel bewoners die ernstige eenzaamheid ervaren en zijn er relatief veel jongeren met psychische problemen. Daarom spannen we ons de komende vier jaar in voor het bestrijden van overgewicht, eenzaamheid en het voorkomen van psychische problemen. Mensen met een lage opleiding of weinig inkomen, hebben vaker lichamelijke of psychische klachten. Dit benadrukt het belang van de doelstellingen die zijn genoemd onder Prioriteit 2 'Verminderen Armoede'.

Doelstelling 4.1
In 2022 wijkt het percentage kinderen met overgewicht niet meer dan 5% af (in negatieve zin)van het stedelijk gemiddelde (doelstelling AAGG)

De Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht (AAGG) is het programma waarmee de gemeente in 2013 is gestart om in 2033 alle Amsterdamse kinderen op gezond gewicht te krijgen. Het is een veelomvattend programma waarvan de buurtaanpak een onderdeel is. De buurtmanager AAGG is verantwoordelijk voor deze buurtaanpak. De buurtmanager AAGG van Bijlmer Centrum legt slimme verbindingen tussen het stedelijke programma AAGG en de buurt en lokale communities. Aansluiten bij de energie in de buurt, vooral die van betrokken bewoners, is het belangrijkste ingrediënt van de buurtaanpak. Naast interne samenwerking met onder andere het gebiedsteam en de GGD, betrekt de buurtmanager daarom vooral de buurt zelf: buurtinstanties, zelforganisaties, sportaanbieders, scholen, professionals, ondernemers en bewoners. Samen zorgen zij voor gezonder gedrag in een gezondere buurt.

Activiteit 4.1.1: Buurtprogramma Buurtaanpak Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht (AAGG)
Voor 2019 wordt het AAGG-buurtprogramma Bijlmer Centrum door de buurtmanager opgesteld en uitgevoerd in afstemming met het gebiedsteam Bijlmer Centrum. De buurtmanager adviseert het gebiedsteam en andere afdelingen om het voedingsaanbod tijdens of bij activiteiten gezond te krijgen (zie 4.1.2 en 4.2.7). Naast de campagnes en inspanningen van het programma voor dit gebied, krijgt Bijlmer Centrum in 2019 extra kookinspiratiesessies. Daarnaast speelt de buurtmanager in op actuele ontwikkelingen in het gebied die het gebiedsteam gedurende het jaar ophaalt.

Activiteit 4.1.2: Activiteiten in Bijlmer Centrum voor kinderen (0-18 jaar) voldoen aan de vuistregels van de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht
Alle activiteiten voor kinderen (0-18) die het stadsdeel organiseert, subsidieert of financiert, voldoen aan de vuistregels van de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht. Dit doen we door deze voorwaarde op te nemen in de prestatieafspraken en door informatie over gezonde alternatieven beschikbaar te stellen.

Activiteit 4.1.3: Wijksportvereniging**
In 2019 zetten we voor het eerst een wijksportvereniging op in Bijlmer Centrum. Een wijk-sportvereniging biedt een laagdrempelig, flexibel en gevarieerd sportaanbod in de wijk voor verschillende doelgroepen en met lidmaatschap.

Doelstelling 4.2
In 2022 wijkt het percentage volwassenen met overgewicht of obesitas niet meer dan 10% af (in negatieve zin) van het stedelijk gemiddelde

In Bijlmer Centrum heef 56% van de volwassenen overgewicht of obesitas. Hiermee is dit het op één na 'zwaarste gebied' uit de stad (Bijlmer Oost scoort lager met 59%). Stedelijk ligt dit percentage op 40%. Bijlmer Centrum wijkt dus maar liefst 16 % af van het stedelijk gemiddelde. We willen dat dit percentage in 2022 10 % is. Overgewicht is een risicofactor voor het ontwikkelen van chronische aandoeningen. Zo lijdt 20% van de obese inwoners van Amsterdam aan diabetes, terwijl dat geldt voor 6% van alle volwassen Amsterdammers. Overgewicht en aanverwante aandoeningen zijn grote opgaves in Bijlmer Centrum vandaar dat we hier de komende jaren extra aan werken.

Risicogroepen voor overgewicht zijn: 45-plussers, laagopgeleiden, bewoners met een laag inkomen of zonder betaald werk, en bewoners van niet-westerse herkomst. De interventies die we inzetten om overgewicht tegen te gaan, richten zich daarom op deze doelgroepen.

Activiteit 4.2.1: Programmamanager aanpak gezond gewicht volwassenen**

De Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht (AAGG) heeft tot doel om het aandeel kinderen met overgewicht terug te brengen, en richt zich daarbij op de ouders en verzorgers. Hierdoor is de verwachting dat ook bij hun het overgewicht afneemt. Alleen is de opgave te groot om dit programma als enige oplossing te zien. Er is namelijk ook een grote groep alleenstaanden of volwassenen zonder (opgroeiende) kinderen. Daarom moeten volwassenen gezien worden als een aparte doelgroep. Om de bovengenoemde doelstelling te halen zijn de komende jaren extra middelen en inzet nodig. Dit vraagt om een gestructureerde aanpak en visie over meerdere jaren en iemand die verantwoordelijk is voor het behalen van de doelstelling (terugdringen percentage volwassenen met overgewicht). De inzet van een programmamanager is hierbij van essentieel belang om te zorgen dat er een samenhangend programma komt met inspanningen die optimaal bijdragen aan het gestelde doel. Deze programmamanager werkt samen met de Buurtmanager van de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht zodat beide programma's op elkaar aansluiten.

Activiteit 4.2.2: SportContrainer in de H-buurt[13]**

De SportContrainer is een mobiel sportconcept dat flexibel in te zetten is op diverse plekken in de buurt. Het is daarmee een toegankelijke en laagdrempelige vorm van sportaanbod in de eigen buurt. Door buurtbewoners op deze manier tegemoet te komen in hun sportbehoefte, wordt de drempel om te bewegen en te sporten lager. De SportContrainer is een speciaal ingerichte container die (eenvoudig) is te verplaatsen en daardoor altijd een plek kan krijgen waar jong en oud willen bewegen. Met de materialen uit de SportContrainer kan men verschillende sport- en bewegingsactiviteiten ondernemen zoals survival, obstacle/ninja en calisthenics. De inhoud van de container kan worden afgestemd op de wensen en behoeften van buurtbewoners en de (sport) professionals in Zuidoost. Bovendien kunnen organisaties zoals sportverenigingen, sportscholen, fysiotherapeuten en woon- en zorgcentra in de directe omgeving gebruik maken van de SportContrainer.

13 Dit is een ontwikkelbuurtproject

Activiteit 4.2.3: Sportplein Venserpolder verbeteren[14]

Een van de resultaten van het Hoodlab-participatieproces met bewoners in Venserpolder is het verbeteren van de sportstrook langs het Abcouderpad ter hoogte van de Bernard Shawsingel. Medio 2018 zijn we gestart met het upgraden en daar waar nodig met uitbreiding (bijvoorbeeld plaatsen calistenictoestellen) van de strook. In 2019 gaan we door met upgrading.

Activiteit 4.2.4: Behoeftescan sport- en beweegdeelname

Bewoners, sport- en beweegaanbieders gaven in diverse gesprekken aan dat het nodig is om het sport- en beweegaanbod beter te laten aansluiten bij de behoefte van bewoners van 18-55 jaar. Om deze reden voeren we in 2019 een behoeftescan sport- en beweegdeelname uit. Op basis hiervan ontwikkelen we een sport- en beweegaanbod dat beter aansluit op de (veranderende) sportvraag voor de doelgroep(en) tussen de 18 en 55 jaar in Bijlmer Centrum. Hierbij focussen we ons op 45-plussers, laagopgeleiden, bewoners met een laag inkomen of zonder betaald werk en bewoners met een niet-westerse herkomst.

Activiteit 4.2.5: Uitbreiding aanbod gericht op een gezonde leefstijl in buurthuizen en buurtwerkkamers

Naast dat de buurthuizen qua voedingsaanbod gezond moeten zijn (ontbijt en standaard aanbod in de kantines) is het ook belangrijk dat er meer gezonde activiteiten plaats vinden. Dit kunnen activiteiten zijn gericht op het gezonder en vitaler maken van bewoners zoals beweegactiviteiten, maar denk ook aan andersoortige activiteiten die aandacht hebben voor gezondheid.

Activiteit 4.2.6: Bewegen voor ouderen

In 2019 gaan we door met de activiteiten die gericht zijn op ouderen: wandelgroepen, aquazumba, walking football, en themabijeenkomsten over een gezonde leefstijl.

Activiteit 4.2.7: Verhogen van het aantal activiteiten in Bijlmer Centrum met een gezond voedselaanbod

Tijdens alle activiteiten voor volwassenen die het stadsdeel organiseert, subsidieert of financiert, is een gezond alternatief prominent aanwezig. Dit betekent dat 80% van het voedingsaanbod voor 50% uit groente bestaat en dat 80% van de frisdrank en andere gesuikerde dranken vervangen wordt door water. Dit doen we door deze voorwaarde op te nemen in de prestatieafspraken en door informatie over gezonde alternatieven beschikbaar te stellen.

Activiteit 4.2.8: Uitvoeren aanpak Venserpolder Groeit & Leeft

In november 2016 is het project Venserpolder Groeit & Leeft gestart. Venserpolder Groeit & Leeft is een driejarig project om de gezondheid van de bewoners in relatie tot de leefomgeving te onderzoeken en daar waar mogelijk voorstellen te doen voor verbetering.
De afgelopen twee jaar hebben we samen met bewoners op verschillende aandachtsgebieden en thema's initiatieven en verbeterpunten bedacht. Het streven is om deze initiatieven daar waar mogelijk in 2019 op te pakken en uit te voeren.

14 Deze activiteit komt voort uit één van de co-creatiesessies

Doelstelling 4.3
In 2022 wijkt het percentage bewoners dat zeer ernstig eenzaam is, niet meer af dan 3% van het stedelijk gemiddelde

In Bijlmer Centrum is het aandeel bewoners dat ernstig eenzaam is hoog (19% ten opzichte van 13% stedelijk). Vaak wordt gedacht dat eenzaamheid vooral speelt bij ouderen. Maar onderzoek toont aan dat ernstige eenzaamheid ook voorkomt bij andere leeftijdsgroepen. In het bestrijden van eenzaamheid richten we ons daarom niet alleen op ouderen, maar ook op andere groepen zoals jongeren, mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) en LHBTIQ+. Als we kijken naar ouderen (75+), zien we dat deze groep vaak ernstig eenzaam is doordat op hogere leeftijd de kans groter is dat een partner overlijdt. Ouderenmishandeling kan ook een oorzaak zijn van eenzaamheid. Dit probleem heeft de afgelopen jaren meer aandacht gekregen in de vorm van voorlichting over verwaarlozing, financiële uitbuiting van ouderen en overbelasting van mantelzorgers. De komende jaren gaan we hier mee door.
In Bijlmer Centrum is het aandeel bewoners met ernstige psychische klachten hoog (13% versus 8% stedelijk). Onderzoek toont aan dat er een verband is tussen het hebben van psychische klachten en het ervaren van (ernstige) eenzaamheid. Mensen met psychische klachten hebben vaak een gering gevoel van eigenwaarde en voelen zich gestigmatiseerd en gediscrimineerd vanwege hun psychische problemen. Daarom zijn ze ook niet erg geneigd om andere mensen aan te spreken en om hulp en ondersteuning te vragen. Dit alles kan leiden tot verdriet en irritatie en vervolgens tot depressieve gevoelens en tot sterke eenzaamheid. Dit is de reden dat we ons bij het bestrijden van eenzaamheid ook richten op mensen met psychische problemen.

Activiteit 4.3.1: Interventies om eenzaamheid onder jongeren tegen te gaan
In het najaar van 2018 is een onderzoek gestart naar de oorzaken van eenzaamheid onder jongeren in Bijlmer Centrum. In 2019 ontwikkelen we activiteiten op basis van de uitkomsten van het onderzoek.

Activiteit 4.3.2: Ontmoetingsactiviteiten voor senioren
In 2019 gaan we door met het organiseren van ontmoetingsactiviteiten die gericht zijn op senioren: Kraka e Sewa-dagbesteding, kerstlunch World of Food, Nostalgiedag Kwakoe Festival, Wijkcentrum Kwakoe-dagbesteding. Waar mogelijk besteden we tijdens deze activiteiten extra aandacht aan omgaan met (partner)verlies.

Activiteit 4.3.3: Maatjesprojecten voor mensen met LVB en GGZ-cliënten
Deze maatjesprojecten helpen mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) en mensen met psychische problemen in hun kracht te komen. Ze leren om te gaan met hun (psychische) beperking op zo'n manier dat ze een positiever zelfbeeld ontwikkelen en daardoor beter in staat zijn om betekenisvolle sociale relaties aan te gaan.

Activiteit 4.3.4: Voorlichting tegen stigmatisering' van psychische beperkingen
Informele netwerken, zelforganisaties en sleutelfiguren werken samen met de formele zorg- en hulpinstanties aan het ontwikkelen van passende voorlichtingscampagnes om het taboe rond psychische beperkingen te doorbreken.

Activiteit 4.3.5: Interventies die eenzaamheid onder LHBTIQ+ tegengaan

Negatieve reacties op de seksuele oriëntatie, genderidentiteit of genderexpressie, of angst hiervoor kan ertoe leiden dat LHBTIQ+'s zich 'anders' kunnen voelen en daardoor mogelijk niet zichzelf kunnen zijn. Dat maakt dat ze zich eenzaam kunnen voelen in contacten. Ze zijn soms verstoten door familie of weggegaan omdat die het LHBTIQ+ zijn niet accepteert. LHBTIQ+'ers zijn vaker kinderloos en hebben minder vaak een partnerrelatie. Hun netwerk is minder 'vanzelfsprekend' zoals in de familiesfeer. Als ze ouder worden en het vriendennetwerk afbrokkelt, is de kans op eenzaamheid groot.
In 2019 maken we de roze netwerken in Bijlmer Centrum inzichtelijk en stimuleren we onderlinge samenwerkingen met als doel elkaar te versterken. We bieden mogelijkheden voor interventies die gericht zijn op het overdragen van kennis en informatie aan bewoners in de wijken.
Waar nodig, inventariseren we de mogelijkheden om lokale netwerken te versterken en nieuwe ontmoetingsplaatsen te creëren.

Activiteit 4.3.6: Ondersteuning van bewoners met psychische kwetsbaarheid in de H-buurt met behulp van sleutelfiguren[15]

In dit project worden sleutelfiguren getraind om psychische kwetsbaarheid te herkennen bij bewoners van de H-buurt, te leren hoe ermee om te gaan en hoe ze deze bewoners toeleiden naar het zorg- en ondersteuningsaanbod. Er zijn al circa 30 sleutelfiguren getraind. In 2019 worden nog extra sleutelfiguren getraind en er wordt een ontmoetingsruimte beschikbaar gesteld waar de sleutelfiguren de bewoners kunnen ontvangen en waar de nieuwe sleutelfiguren kunnen worden getraind. Doel van dit project is dat bewoners met een psychische kwetsbaarheid in een eerder stadium de juiste zorg en ondersteuning ontvangen dan nu vaak het geval is. Daardoor voorkomen we dat zij verder afglijden en zwaardere zorg nodig hebben.

Activiteit 4.3.7: Voorlichtingsbijeenkomst en theatervoorstelling over ouderenmishandeling

In Bijlmer Centrum wordt minimaal één theatervoorstelling over ouderenmishandeling uitgevoerd en één voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd. In beide gevallen werken de WijkzorgAlliantie, de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld van het stadsdeel, woningbouwcorporaties en formele zorg- en welzijnsinstellingen samen. Het doel is om mensen bewust te maken, het onderwerp bespreekbaar te maken en de weg naar hulp te bevorderen.

Activiteit 4.3.8: Onderzoek naar oorzaken eenzaamheid in de Afro-Caribische-gemeenschap

De cijfers over eenzaamheid in Amsterdam komen uit de Amsterdamse Gezondheidsmonitor (AGM), het vierjaarlijkse gezondheidsonderzoek van de GGD onder Amsterdammers van 19 jaar en ouder. Uit dit onderzoek blijkt onder meer dat de kans op vereenzaming groter is bij mensen met een niet-westerse migratieachtergrond, laagopgeleiden en mensen zonder betaald werk. Er is specifiek onderzoek gedaan onder mensen met een Turkse - en Marokkaanse achtergrond, maar minder onderzoek naar mensen met andere migratieachtergronden zoals een Afrikaanse en-of Caribische.
In 2019 voeren we een extra onderzoek uit om de interventies ter voorkoming of vermindering van eenzaamheid nog gerichter te kunnen inzetten. Dit kan het effect van de interventies aanzienlijk positief beïnvloeden.

15 Dit is een ontwikkelbuurtproject

Doelstelling 4.4
In 2022 is het percentage 4e-klassers met psychische problemen in het voortgezet onderwijs gelijk aan het stedelijk gemiddelde

Het aandeel 10-jarigen dat zorgen in het gezin ervaart is hoger dan gemiddeld in Amsterdam (20% versus 17% stedelijk in 2016). In Bijlmer Centrum heeft een relatief hoger aandeel van de 4e-klassers last van angstklachten (13% versus 12%), depressieklachten (14% versus 10%) en/of ervaart eenzaamheid (14% versus 9%). Ook ontvangen minder jongeren prosociaal gedrag[16] uit hun omgeving (74% versus 77%).
In 2017 is bij 84 op de 1.000 huishoudens met kinderen een melding gedaan van huiselijk geweld of kindermishandeling. Stedelijk is dit 23 op de 1.000. Bijlmer Centrum scoort hiermee het hoogst van alle gebieden in Amsterdam. We kunnen dit deels verklaren door de hoeveelheid campagnes en andere vormen van aandacht die er in Zuidoost sinds 2012 zijn geweest voor het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit leidde mogelijk tot een grotere meldingsbereidheid dan in andere stadsdelen. Maar dit neemt niet weg dat huiselijk geweld en kindermishandeling een serieus probleem is in Bijlmer Centrum en één van de oorzaken is waardoor kinderen psychische problemen ervaren. Daarom plegen we interventies om de opvoedomgeving van kinderen te verbeteren en stellen we kinderen beter in staat om te leren omgaan met hun verschillende leefwerelden (school, thuis, straat). Daarnaast zetten we in op het zichtbaar maken van de risico's die jongeren lopen op social media. Omdat een deel van deze activiteiten ook tot doel heeft om jeugdigen weerbaarder te maken, zijn die activiteiten benoemd onder doelstelling 1.1: 'In 2022 neemt 10% van de jeugd (6-18 jaar) deel aan activiteiten die hun identiteit versterken en hun weerbaarheid vergroten'.

Activiteit 4.4.1: Onderzoek naar de oorzaken van de psychische problemen onder jongeren in Bijlmer Centrum**
Hoewel we redelijkerwijs kunnen aannemen dat huiselijk geweld en kindermishandeling een oorzaak is voor psychische problemen bij jongeren, is het belangrijk om te achterhalen wat de overige oorzaken zijn. Hiernaar voeren we in 2019 een onderzoek uit.

Activiteit 4.4.2: Opvoeddebatten met ouders
We organiseren opvoeddebatten met ouders (en verzorgers) waarbij de focus ligt op het delen van ervaringen en informatie over thema's zoals het verwerken van trauma's om gezonde relaties te kunnen aangaan. Maar denk ook aan het belang van de rol van de vader in de opvoeding en het vergroten van de weerbaarheid van kinderen. We zetten hierbij lokale organisaties in die zich richten op het versterken van het pedagogische opvoedklimaat in de wijk.

16 Prosociaal gedrag is een helpende actie die een ander voordeel oplevert zonder dat het de helpende direct voordeel oplevert.

Prioriteit 5
Bevorderen participatie en sociale cohesie

Meedoen en erbij horen is belangrijk voor alle mensen. Maar dat gaat niet altijd vanzelf. Door armoede, gezondheidsproblemen, langdurige werkloosheid of een taalachterstand kan de drempel om mee te doen in de maatschappij te hoog zijn. In Bijlmer Centrum is het percentage sociale uitsluiting extreem hoog: 22% ten opzichte van een stedelijk gemiddelde van 8 %. Ook de sociale cohesie is laag in een aantal buurten. Om deze reden maken we ons sterk voor de participatie van kwetsbare groepen, het betrekken van bewoners bij de planvorming en uitvoering van projecten, en het deelnemen van bewoners aan activiteiten in de buurt om zo verschillende bewoners samen te brengen.

Doelstelling 5.1
In 2022 is de sociale uitsluiting gedaald naar 14%

Het programma Meedoen Werkt is in 2015 gestart met als doel Amsterdammers met weinig perspectief op werk te ondersteunen bij het vinden van een betekenisvolle daginvulling. Het gaat om mensen die niet in staat zijn om daar op eigen kracht toe te komen en/of mensen voor wie een re-integratietraject naar werk (nog) geen optie is. Zij lopen het risico geïsoleerd te raken of zich niet meer gewaardeerd te voelen. We bieden deze mensen activeringscursussen aan zodat ze een zinvolle dagbesteding hebben, zich verder kunnen ontwikkelen en zich vrijwillig kunnen inzetten voor hun buurt. Hiermee verminderen we de sociale uitsluiting van deze groep en wordt er tegelijkertijd bijgedragen aan het verstevigen van een sociaal netwerk in de buurt.
In Bijlmer Centrum zijn twee buurtwerkkamers: De Handreiking in Haardstee en Multibron in Venserpolder. Hier worden bewoners en zelforganisaties gestimuleerd om activiteiten te initiëren voor de achterban. Die bestaat uit diverse groepen en mensen die extra gemotiveerd en of ondersteund moeten worden om te participeren.

Activiteit 5.1.1: 150 deelnemers aan activeringstrajecten
Jaarlijks nemen 150 inwoners van Bijlmer Centrum deel aan activeringstrajecten om sociale uitsluiting tegen te gaan en de stap naar betaald werk kleiner te maken. Het gaat onder andere om de inzet van losse activiteiten zoals budgetterings- en taallessen en naailes.

Activiteit 5.1.2: Inzet buurtwerkkamers
In Bijlmer Centrum zijn twee buurtwerkkamers: De Handreiking in Haardstee en Multibron in Venserpolder. In de buurtwerkkamers steunen bewoners elkaar met ieders eigen talent en ervaringsdeskundigheid, vinden zij samen een weg naar (betaald) werk en doen of ondernemen zij zelf iets voor een meer fijne en leefbare buurt. In 2019 intensiveren we de samenwerking tussen woningcorporatie, zorg- en welzijnsinstellingen, gemeente en bewoners om meer bewoners te bereiken en uit hun isolement te halen. We zetten extra in op het bereiken van de bewoners van het Bijlmerplein, die op dit moment weinig gebruik maken van de buurtwerkkamers.

Doelstelling 5.2
Bewoners die betrokken worden en invloed uitoefenen op de planvorming en uitvoering van de (ruimtelijke) ingrepen van het programma Ontwikkelbuurten, vormen een goede afspiegeling van de buurt

Bij het ontwikkelen en uitvoeren van de plannen in de ontwikkelbuurten H-buurt en Venserpolder, is de participatie van bewoners en andere stakeholders een belangrijk onderdeel. De plannen hebben namelijk effect op de kwaliteit van de woningen, maatschappelijke voorzieningen en op de leefomgeving. Het doel van de plannen is dat het toekomstbestendige en evenwichtige woonbuurten worden en dat de bewoners meeprofiteren van de groei van Amsterdam. Om deze reden is het extra belangrijk dat de bewoners die worden betrokken bij de planvorming en uitvoering van deze ingrepen, een goede afspiegeling vormen van de buurt.
Om dit te realiseren, gebruiken we methoden om de verschillende groepen bewoners daadwerkelijk te bereiken en te motiveren tot participatie. Het bevorderen van de participatie van groepen die van oorsprong niet bekend zijn met het verschijnsel inspraak, de Nederlandse taal niet goed beheersen of om andere redenen niet participeren, is een flinke opgave. Met de traditionele participatiemethoden

bereiken we vaak alleen de mondige bewoners. Daarom gebruiken we nieuwe werkvormen en (soms onorthodoxe) methoden om zodoende een goede afspiegeling van de buurt te krijgen. De projectmanagers, gebiedsmakelaars, opbouw- en welzijnswerkers trekken hierin intensief met elkaar op.

Activiteit 5.2.1: Bewoners maken filmpjes om andere bewoners te betrekken

In eerdere participatietrajecten in 2018 gaven bewoners aan zelf filmpjes te willen maken over de ontwikkelingen in hun buurt. Het idee is dat ze op deze manier andere bewoners weten te bereiken en hen kunnen betrekken bij deze ontwikkelingen. Dit gaan we in 2019 doen. Hierbij werken we samen met (lokale) media.

Activiteit 5.2.2: Inzet lokale organisaties en kerken

Om meer bewoners te laten participeren, werken we samen met vrijwilligersplatform VENZO en schakelen we andere partners in zoals stichting Woon! en zet Sabo Advies het eigen netwerk in. Daarnaast gaan we samenwerken met de kerken om meer bewoners te betrekken.

Doelstelling 5.3
De sociale cohesie-indicator van Bijlmer Centrum stijgt in 2022 met 15% (naar 43)

Bijlmer Centrum scoort relatief laag als het gaat om sociale cohesie. Slechts 38% van de bewoners oordeelt positief over de sociale cohesie in de buurt[17].
Het stedelijke karakter van het gebied kan een oorzaak zijn. Immers, waar veel hoogbouw is, zoals in de H-buurt, zijn bewoners minder vaak met elkaar in contact dan in een voornamelijk laag-en middenbouwbuurt als de F-buurt. Ook de inrichting van de woondekken aan het Bijlmerplein is niet bijzonder gunstig voor sociale interacties, bijvoorbeeld doordat er geen speelvoorzieningen zijn. Het is daarom extra belangrijk om in te zetten op voorzieningen met een buurtfunctie die toegankelijk zijn voor verschillende groepen bewoners of op activiteiten die verschillende bewoners samenbrengen. Een extra factor om in te zetten op het versterken van de sociale cohesie is de groeiende populariteit van Zuidoost als plek om te wonen en de komst van nieuwe woningbouw, waardoor meer nieuwe bewoners van buiten Zuidoost hier komen wonen.

Activiteit 5.3.1: Buurtgerichte acties voor schoon, heel en veilig die tegelijkertijd de sociale cohesie versterken

De buurtambassadeurs en andere actieve bewoners organiseren acties gericht op schoon, heel en veilig en betrekken hierbij zoveel mogelijk bewoners uit de buurt.

Activiteit 5.3.2: Kennismakingsevenement voor de nieuwe bewoners van het gebouw 'Change=' (jongerenhuisvesting) en de rest van de F-/D-buurt

In 2019 opent het jongerenhuisvestingsgebouw 'Change='geopend. Hier komen bijna 600 jongeren wonen. Om hen goed te laten landen in de buurt en kennis te laten maken met de bewoners van de F-/D-buurt organiseren we een evenement.

Activiteit 5.3.3: Bijlmerplein Games

Een sportactiviteit gericht op de bewoners van het Bijlmerplein dat ook toegankelijk is voor mensen met een beperking.

17 Sterk en Zwak in Amsterdam (GGD, 2018)

Activiteit 5.3.4: Buurtfeest 'Vogeltjeswei 20 jaar'
In 2019 bestaat de Vogeltjeswei 20 jaar. Bewoners hebben aangegeven een feest te willen organiseren. We gaan ze hierin faciliteren.

Activiteit 5.3.5: 'Vogeltjeswei kan groener'
In 2018 gaven bewoners aan dat ze hun buurt groener willen maken. In 2019 gaan ze van start met zelfbeheer van stukken groen in de buurt.

Doelstelling 5.4
Stimuleren van democratisering: in 2022 is het aandeel bewoners dat betrokken is bij besluitvormingsprocessen, vergroot

Tot voor kort verliep de besluitvorming in Amsterdam volgens de principes van representatieve of indirecte democratie, waarbij politieke besluitvorming plaatsvindt door gekozen volksvertegenwoordigers (het bestuur van Amsterdam nam de besluiten).
Participatieve democratie of participatiedemocratie is een vorm van democratie waarin de burger een beleidsbepalende invloed heeft op het bestuur. We zien een verschuiving in de manier waarop Amsterdam tot besluiten wil komen. Beslissingen worden niet slechts overgelaten aan gekozen vertegenwoordigers, zoals het geval is bij een representatieve democratie, maar burgers krijgen steeds meer zeggenschap. Het doel hiervan is om de gelijkheid van de burgers te bevorderen.
Wij streven naar een open en transparant bestuur, een naar buitengerichte organisatie die openstaat voor maatschappelijk en buurtgericht initiatief. Het is onze verantwoordelijkheid om de zeggenschap van bewoners te vergroten. We onderzoeken hoe we de participatieve en representatieve democratie kunnen vernieuwen, versterken en uitbreiden want daar waar besluiten genomen moeten worden, moeten bewoners mee kunnen doen.

Activiteit 5.4.1: Bewonersplatform per buurt
We streven ernaar om in alle vijf buurten van Bijlmer Centrum (Venserpolder, H-buurt, Bijlmerplein, F-/D-buurt en Vogeltjeswei) een bewonersplatform te creëren dat fungeert als klankbordgroep van actieve bewoners richting de gemeente. Hierdoor worden bewonersactiviteiten en initiatieven beter gestructureerd. Daarnaast vergroten en versterken we de participatiegraat in de wijk met behulp van deze bewonersplatforms. In 2019 gaan we deze bewonersplatforms verder ontwikkelen, waarbij het accent ligt op kwaliteitsverbetering door deelname aan trainingen en workshops.

Activiteit 5.4.2: Online tool D-buurt
In 2019 onderzoeken we de mogelijkheden om een online tool te gebruiken voor het afnemen van een enquête over parkeren in de D-buurt. Met deze online tool willen we bewoners bereiken die we normaliter niet bereiken via onze andere participatiemethoden.

Activiteit 5.4.3: Kindercommissie Zuidoost
In 2019 wordt er een kinderstadsdeelvoorzitter en een kindercommissie geïnstalleerd in Zuidoost. De kindercommissie bestaat uit 12 leerlingen van 6 scholen uit Zuidoost. De kindercommissie wordt gevraagd om adviezen uit te brengen over verschillende onderwerpen. Ook zullen zij ongevraagd advies uitbrengen. De bedoeling is om de jeugdbetrokkenheid te vergroten en kinderen spelenderwijs kennis te laten maken met democratische beginselen. Ook bieden we kennis aan over de normen en waarden en mogelijkheden voor inspraak, vaardigheden en houdingen om op school en in de samenleving actief mee te kunnen doen.

Prioriteit 6
Versterken buurteconomie, kunst en cultuuraanbod en verhogen duurzaam ondernemen

Het versterken van de buurteconomie en de sociale verwevenheid van ondernemers in hun buurt blijft en belangrijke opgave in Bijlmer Centrum. Het is nodig om de investeringen die we de afgelopen jaren hebben gedaan, voort te zetten en waar mogelijk uit te breiden om het lokale ondernemersklimaat hier verder te verstevigen. Een sterk lokaal ondernemersklimaat draagt immers bij aan de leefbaarheid in de buurt en de buurttevredenheid van bewoners. Bijlmer Centrum heeft jaarlijks een groot aantal evenementen. Om aan te sluiten bij de stedelijke CO2-neutraaldoelstelling, stimuleren en faciliteren we de organisatoren om de evenementen steeds duurzamer te organiseren. Met hoogwaardige culturele voorzieningen zoals het Bijlmerpark Theater, Imagine IC, de OBA en het CBK, kenmerkt Bijlmer Centrum zich als het culturele epicentrum van Zuidoost. Deze voorzieningen willen we in stand houden, verbreden en waar mogelijk vernieuwen.

Doelstelling 6.1
In 2022 is de buurteconomie en de sociale verwevenheid van ondernemers in hun buurt versterkt

Een goede buurteconomie is belangrijk voor de buurt. Onze aandacht gaat vooral naar de twee ontwikkelbuurten Venserpolder (winkelcentrum) en de H-buurt.
We werken aan een sterk winkelgebied in Venserpolder met actieve winkeliers die samen de kwaliteit van hun winkelcentrum, en dus van de buurt, verbeteren.
De H-buurt heeft Heesterveld als centrum voor creatief en cultureel ondernemerschap.
In Heesterveld versterken we het lokaal ondernemerschap. Ook blijven we inzetten op een evenwichtig en gevarieerd aanbod in winkelcentrum de Amsterdamse Poort, op het ondersteunen van de ondernemers in World of Food en de broedplaatsen in Florijn en Wijk7. In de Amsterdamse Poort dragen we bij aan het terugdringen van leegstaande units en het verbeteren van de kwaliteit van de warenmarkt.

Activiteit 6.1.1: Groeiplaats Heesterveld
Door de (gedeeltelijke) verbouwing van de plinten van de vier wooncomplexen in Heesterveld naar werk-/bedrijfslocaties (in totaal 1.326m2), zijn deze toegankelijk en financieel bereikbaar voor beginnende en doorgroeiende ondernemers. Naast betaalbare ruimtes wordt ondernemers begeleiding en advisering geboden.
Deze ruimtes worden onderverdeeld in groeiplekken en doorgroeiplekken, afhankelijk van de fase waarin de organisatie zich bevindt (en de mate van begeleiding/advisering zij nodig heeft). Het gaat om een fietsenmakerwerkplaats (leerwerkbedrijf), een co-workingspace met 25 flexibele werkplekken voor zzp'ers en een 'conceptstore' voor beginnende ondernemers, en een drietal units voor sport en recreatie voor ondernemers. Dit is een samenwerking tussen Ymere, het stadsdeel en lokale ondernemersorganisaties.

Activiteit 6.1.2: Inzet EZ-regeling: verbetering fysieke structuur van Heesterveld/Bullewijkpad en (voormalig) foodstrip winkelcentrum Venserpolder
Deze regeling biedt een kader voor de straat- of gebiedsgerichte aanpak van economisch zwak functionerende gebieden. Met subsidie voor de renovatie van kleinschalige winkel- bedrijfsruimtes verbetert de verhuurbaarheid en wordt de praktische bruikbaarheid en de uitstraling van het pand verhoogd. Daarnaast voldoet het pand beter aan de eisen van de markt en neemt de duurzaamheid van het object toe. Het dagelijks bestuur van het stadsdeel kan met de regeling gebieden aanwijzen en voorwaarden stellen aan de subsidie. In 2019 verkennen we de mogelijkheden om deze subsidieregeling in te zetten voor de bedrijvenstrook Hakfort, de plinten van Heesterveld (HCC en de ondernemershub) en de (voormalig) foodstrip winkelcentrum Venserpolder.

Activiteit 6.1.3: Inzet straatmanager World of Food
In World of Food gaat een straatmanager de ondernemers van het foodcourt ondersteunen bij een betere bedrijfsvoering zodat zij hun omzetten kunnen vergroten.

Activiteit 6.1.4: University of Food in World of Food**
In één van de units van het foodcourt starten we met de University of Food. Hier worden jonge ondernemers opgeleid tot horecaondernemer en krijgen zij de mogelijkheid om te groeien in hun eigen zaak.

Activiteit 6.1.5: Inzet winkelstraatmanagement Venserpolder

We bieden ondersteuning aan de ondernemers(verenigingen) van winkelcentrum Venserpolder in de vorm van een straatmanager. De straatmanager helpt de winkeliers gemiddeld 4 uur per week bij het oprichten van een winkeliersvereniging met aandacht voor het keurmerk veilig ondernemen. Ook krijgen de winkeliers ondersteuning bij het ontwikkelen van een visie en aanpak op kleinschalige detailhandel.

Activiteit 6.1.6: Toevoegen terrasfunctie aan één horecagelegenheid in Venserpolder

We gaan onderzoeken hoe we in de besluitvorming kunnen regelen dat er een terrasfunctie komt. Met een terrasfunctie hopen we bezoekers het gebied te binden, zoals kantoormedewerkers die in de pauze hun lunch kopen in Venserpolder. We maken het verblijfsklimaat aangenamer en houden bezoekers langer vast. Daarnaast biedt een terrasfunctie een 'natuurlijke' sociale controle en dat is weer goed voor de verbetering van de leefbaarheid in het gebied.

Activiteit 6.1.7: Verbeteren kwaliteit warenmarkt Anton de Komplein**

We hebben aandacht voor de functie van markten en het feit dat de functie steeds kleiner wordt. We maken een herindeling en verbeteren de kwaliteit van de warenmarkt op het Anton de Komplein. Zo is de markt (weer) van toegevoegde waarde voor een bloeiend winkelgebied.

Activiteit 6.1.8: Verhogen toerisme door samenwerking met hotels

We willen dat toeristen, die overnachten in hotels in Zuidoost, langer verblijven in Zuidoost. Nog te vaak recreëren toeristen voornamelijk in het centrumgebied van Amsterdam. Aangezien Zuidoost veel mooie plekken en recreatie te bieden heeft, gaan we nog meer samenwerken met hotels in Bijlmer West. Ieder jaar organiseren we met Zuidoost Partners en stakeholders een voorlichtingsbijeenkomst voor het personeel van de hotels om kennis en informatie te delen over bezienswaardigheden, hot spots eetgelegenheden, buurtgidsen en meer voor hun gasten. In 2019 gaan we in gesprek met ondernemers uit Bijlmer Centrum om hen beter te laten aansluiten op deze voorlichtingsbijeenkomst. Ook gaan we de mogelijkheden onderzoeken om op andere manieren het bezoek van toeristen te vergroten.

Doelstelling 6.2

In 2022 is het aantal initiatieven verhoogt om duurzaam en aardgasvrij te ondernemen en is duurzaamheid meer toegankelijk voor lagere inkomensgroepen

Bijlmer Centrum heeft jaarlijks ongeveer 40 buitenevenementen. Evenementlocaties zijn het Nelson Mandelapark, Anton de Komplein, Bijlmerplein, Hoekenrode en ArenAPark.
De evenementen, met het Kwakoe Festival als de grootste, worden georganiseerd door evenementenorganisatoren en ondernemers. We stimuleren en faciliteren de organisatoren om deze evenementen steeds duurzamer te maken.
Bij planontwikkeling in de nieuwbouw heeft duurzaamheid en energietransitie een prominente plek. Woningcorporaties en nutsbedrijven in de H-buurt werken samen met het stadsdeel aan duurzaamheid met het oog op de stedelijke CO2-neutraaldoelstelling. Zo is de nieuwbouw van basisschool De Rozemarn volgens duurzaamheidsprincipes gebouwd. Ook is het de ambitie om (vooral) lage inkomensgroepen te betrekken bij de duurzaamheidsdoelstellingen door te zorgen dat hun energierekeningen omlaag gaan.

Activiteit 6.2.1: Aanleg duurzame stroomvoorziening Nelson Mandelapark

We leggen een duurzame stroomvoorziening aan in het Nelson Mandelapark.
Dat betekent een duurzaam Kwakoe-festival in 2019.
Andere ondernemers in het park, zoals pop-up horeca-initiatieven en foodtrucks, kunnen ook van dit stroompunt gebruik maken. Daarmee behoren de dure diesel-aggregaten tot het verleden. Vanaf 2020 voorzien we ook het Anton de Komplein van duurzame stroom, de aanleg wordt meegenomen in de herontwikkeling van het plein.

Activiteit 6.2.2: Symposium Sociale Verduurzaming

Het Amsterdamse College heeft duidelijke ambities geformuleerd voor duurzaamheid en energietransitie. In dit kader richten we ons in Zuidoost op 'sociale verduurzaming: hoe kunnen mensen met een laag inkomen profiteren van duurzaamheid en energietransitie, zodanig dat ze er niet op achteruit gaan noch op gelijke kosten blijven zitten, maar er juist op vooruit gaan? Dat is het thema van een symposium in 2019. Samen met de betrokken stakeholders formuleren we een gezamenlijke doelstelling en een plan van aanpak dat resulteert in een convenant dat door alle betrokkenen wordt ondertekend.

Activiteit 6.2.3: H-buurt aardgasvrij

In het kader van de aardgrasvrije wijken zijn er in 2018 gesprekken gevoerd in de H-buurt met sleutelpersonen die hierin geïnteresseerd zijn. Ook op basisschool de Achtsprong, die in een energieneutraal gebouw is gevestigd, vinden gesprekken met de buurt plaats over project energy challenges. Ook zijn er afspraken gemaakt over diverse campagnes die worden opgezet en uitgevoerd door de kinderen van de Achtsprong.

Doelstelling 6.3

In 2022 is het huidige kunst en cultuuraanbod in stand gebleven, verbreed en vernieuwd. Het draagt bij aan een betere leefomgeving en meer voorzieningen met stedelijke allure

Bijlmer Centrum kenmerkt zich door de aanwezigheid van een groot aantal hoogwaardige culturele voorzieningen zoals het Bijlmerpark Theater, Imagine IC, Centrum Beeldende Kunst Zuidoost, Muziekcentrum Zuidoost en broedplaats Heesterveld Creative Community. Deze culturele voorzieningen willen we in stand houden, verbreden en waar mogelijk vernieuwen. Dit is in lijn met de uitvoeringsagenda Coalitieakkoord 2018-2022 die inzet op decentrale culturele kernen met daaromheen een breed en pluriform kunst- en cultuuraanbod. In het verbreden van het culturele aanbod gaat onze aandacht uit naar groepen die nog niet, of onvoldoende, zichtbaar zijn.
In het Nelson Mandelapark komt een gedenkteken voor Nelson Mandela. Ook zoeken we een nieuwe locatie voor het herplaatsen van het kunstwerk De Kus. Hiermee profileert het gebied zich nog meer als culturele hotspot. Deze kunstwerken zullen een aantrekkende werking hebben op bezoekers vanuit het stationsgebied richting het Nelson Mandelapark. We onderzoeken de mogelijkheden om dit gebied te versterken met een cultuurplein rondom het Bijlmer Parktheater. Kunst en cultuur wordt ook ingezet om de kwaliteit van de leefomgeving in Bijlmer Centrum te verbeteren.

Activiteit 6.3.1: Herplaatsing kunstwerk De Kus

De Kus is een 23 meter hoog sculptuur van Jeroen Henneman dat voorheen aan de Frankemaheerd stond. Twee stalen banen vormen als een lijntekening een mannelijk en een vrouwelijk profiel, waarvan de lippen elkaar raken. De ambitie is om dit kunstwerk in 2019 te herplaatsen op een nieuwe locatie in Zuidoost.

Activiteit 6.3.2: Realisatie gedenkteken Nelson Mandela

Amsterdam heeft middelen beschikbaar gesteld voor een gedenkteken voor Nelson Mandela in het Nelson Mandelapark. De ambitie is om dit project in 2019 te realiseren.

Activiteit 6.3.3: Subsidiëren van hoogwaardige culturele voorzieningen

Via de subsidieregeling Gebiedsgebonden Kunst- en Cultuuractiviteiten bevorderen we de kwaliteit van de leefomgeving in buurten en gebieden door het ondersteunen van openbaar toegankelijke gebiedsgebonden kunst- en cultuuractiviteiten. In Bijlmer Centrum gaat het in 2019 in ieder geval om de ondersteuning van Imagine IC, Muziekcentrum Zuidoost en broedplaats Heesterveld Creative Community. Bijlmer Parktheater en Centrum Beeldende Kunst Zuidoost zijn grootstedelijke culturele voorzieningen die door de centrale stad wordt ondersteund.

Activiteit 6.3.4: Onderzoek naar manieren om kunst en cultuur te gebruiken voor het vullen van leegstaande winkelruimtes**

De Amsterdamse Poort is in ontwikkeling. Samen met CBRE, de eigenaar van het winkelcentrum, verkennen we hoe de leegstand kan worden aangepakt samen met lokale kunstenaars. Dit moet leiden tot tentoonstellingen en kunst- en cultuuractiviteiten in tijdelijk leegstaande winkelpanden.

Meerjarenprogrammering 2019-2022

In dit hoofdstuk worden de activiteiten genoemd uit het gebiedsplan 2019 die niet gedekt zijn. Dit zijn activiteiten die vanuit het gebied zeer wenselijk zijn maar waar in de begroting 2019 qua budget en/of capaciteit nog geen ruimte voor was. We streven ernaar om de activiteiten met het meerjarenperspectief vanaf 2019 en verder uit te voeren. De activiteiten zijn in het gebiedsplan gemarkeerd met een ** achter de titel van de activiteit.

Prioriteit 1
Verbeteren ontwikkelingskansen jeugd

Doelstelling 1.1
In 2022 neemt 10% van de jeugd (6-18 jaar) deel aan activiteiten die hun identiteit versterken en hun weerbaarheid vergroten

Activiteit 1.1.1: Uitvoeren nulmeting naar deelname van 6-18 jarigen aan activiteiten die hun identiteit versterken en hun weerbaarheid vergroten
In 2019 verrichten we een nulmeting: hoeveel kinderen uit Bijlmer Centrum doen mee aan dit soort activiteiten? Op basis hiervan kunnen we het percentage in de doelstelling mogelijk bijstellen.

Activiteit 1.1.2: Identiteit versterken: '#IDchallenge'
De #IDchallenge** is een uitdaging die jongeren van 12-18 jaar helpt om hun (eigen) ID (identiteit) te ontdekken, te verkennen en op te eisen door op sociale media diverse positive power uitdagingen te delen. Het doel van de #IDchallenge** is ontdekken waar je vandaan komt, je ervaringen te delen met anderen, respect te hebben voor andere culturen en te leren van elkaar. Het ontwikkelen van je ID draagt tevens bij aan een positief zelfbeeld en maakt de jeugdige weerbaarder. Jeugdigen worden zo in hun kracht gezet of gehouden. Weten wie je bent en waar je voor staat helpt je bij het maken van bewuste keuzes over waar je naartoe wilt. De uitdagingen worden verzameld en ingezet voor educatieve doeleinden. Ouders, kinderen en leerkrachten staan hierbij centraal.

Doelstelling 1.2
In 2022 zijn de percentages voor voortgezet onderwijs-adviezen met 8% gestegen en werken we verder aan het doel om in 2028 op het stedelijk gemiddelde te zitten

Activiteit 1.2.2: Leerondersteuning en maatschappelijke vorming

We organiseren intensieve leerondersteuning in de vorm van huiswerkbegeleiding, persoonlijke ondersteuning en maatschappelijke participatie. Kinderen uit kwetsbare gezinnen krijgen zo de gelegenheid om op een positieve manier te werken aan hun schoolse vaardigheden en maatschappelijke vorming. Dit draagt bij aan betere schoolse prestaties en aan een betere sociaal-emotionele ontwikkeling. Zij komen in hun kracht om hun talenten en vaardigheden ten volle te ontwikkelen en te benutten. Ook ouders en leerkrachten worden nauw betrokken bij deze vorm van ondersteuning. Elke vorm van (ouder)betrokkenheid draagt positief bij aan de ontwikkeling van kinderen.

Activiteit 1.2.4: Leerkrachten ondersteunen bij omgang met diversiteit

We sluiten aan bij het Groot Stedelijk Programma om leerkrachten te ondersteunen bij het omgaan met de culturele diversiteit van de leerlingen en ouders. Bijzondere aandacht is er voor het voorkomen van onderadvisering (met betrekking tot opleidingsniveau) en handelingsverlegenheid.

Activiteit 1.2.5: Taalstimulering

In stadsdeel Zuidoost is een deel van de ouders laag opgeleid en onvoldoende (digi)taalvaardig. Dat belemmert ze om hun kind(eren) de Nederlandse taal te leren, te ondersteunen bij het onderwijs of te helpen met de weg te vinden naar relevante voorzieningen. Een goede taalontwikkeling draagt positief bij aan betere schoolse vaardigheden, de ouder-kind relatie, ouderbetrokkenheid en algemene ontwikkeling. Om deze reden besteden we in 2019 extra aandacht aan de taalstimulering van zowel ouders als kinderen. Daarom besteden we in 2019 extra aandacht aan de taalstimulering van minimaal honderd ouders en minimaal honderd kinderen in Bijlmer Centrum.

Doelstelling 1.3

In 2022 neemt 30% van de jeugdigen (0-32 jaar) in deel aan activiteiten gericht op talentontwikkeling, met speciale aandacht voor kinderen uit minimagezinnen

Activiteit 1.3.1: Uitvoeren nulmeting naar deelname 0-32 jarigen aan activiteiten voor talentontwikkeling

Zuidoost heeft een breed scala aan activiteiten voor talentontwikkeling. In 2019 doen we een nulmeting voor antwoord op de vraag: hoeveel kinderen, jongeren en jongvolwassenen uit Bijlmer Centrum nemen deel aan deze activiteiten? Op basis hiervan kunnen kan het percentage in de doelstelling mogelijk bijgesteld worden.

Activiteit 1.3.3: Inzet sport- en speeltuinwerk

Een professionele sport- en buurtspeeltuinwerker daagt kinderen uit en stimuleert ze in hun ontwikkeling en (speelse) vaardigheden. Dat gebeurt met behulp van gerichte sport- en spelactiviteiten. Dit geeft kinderen uit kwetsbare gezinnen de kans om zich spelenderwijs te ontwikkelen onder begeleiding en met uitdagende speelattributen waar zij anders niet mee in aanraking zouden komen.

Doelstelling 1.4
In 2022 is het aantal jongeren in de Top600/400 met 5% verlaagd, is het aantal jongeren in detentie met 5 % afgenomen en zakt het percentage jeugdige verdachten verder naar het stedelijke gemiddelde

Activiteit 1.4.5: 'Instalent' Co-creatie
Instalent helpt risicojongeren door hen een alternatief te bieden en daarmee de aantrekkingskracht van het criminele pad te verminderen. Dit gebeurt door rolmodellen in te zetten bij het ontwikkelen van eigen talenten. De rolmodellen zijn bewoners met een crimineel verleden die een opleiding krijgen en daarna in een programma risicojongeren helpen om een andere keuze te maken.
De focus ligt op het omdraaien van 'criminele talenten' (plannen en organiseren, IT-kennis, handel, leidinggeven) zodat ze die positief kunnen inzetten in een betaalde baan.

Prioriteit 2
Verminderen armoede

Doelstelling 2.1
In 2022 is het aantal werklozen in de H-buurt, Venserpolder en Bijlmerplein met 4% verminderd

Activiteit 2.3.1: Project Ondernemerschap en Talentontwikkeling
Door coaching op het ontwikkelen van ondernemersvaardigheden en het organiseren van masterclasses en netwerkbijeenkomsten professionaliseren we het ondernemerstalent in Zuidoost. Doelgroepen zijn: zzp'ers, informele ondernemers (om die op te leiden tot reguliere ondernemers), creatieve ondernemers (World of Talent), start-ups en studenten/mbo-leerlingen. Dit is een lokaal samenwerkingsverband tussen de HvA en de gemeente (WPI en het stadsdeel) Het project zal resulteren in 5 nieuwe start-ups en 40 jongeren die hun ondernemersvaardigheden hebben ontwikkeld. Daarnaast is het doel dat 4 lokale sociale ondernemingen zich verder hebben ontwikkeld tot onafhankelijk renderende bedrijven.

Activiteit 2.3.2: Ondersteuning ondernemers in de wijk
Er worden workshops georganiseerd in de wijk voor ondernemers in samenwerking met Ondernemersplatform ZO. Ook komt er een ondernemersspreekuur waar ondernemers terecht kunnen met vragen over ondernemerschap. Samen met het ondernemersplatform worden er diverse netwerkbijeenkomsten georganiseerd.

Doelstelling 2.4
In 2022 neemt 20% van de jeugd (6-18) deel aan activiteiten die de effecten van armoede op kinderen verlagen

Activiteit 2.4.2: Taallessen voor jongeren van 12-18 jaar
Van de bewoners in Zuidoost is 37% laaggeletterd. Kinderen van laaggeletterde ouders hebben een hoger risico om ook laaggeletterd te worden. Er is taalaanbod voor ouders waarbij opvoeding en kinderen een rol spelen. Maar er is geen gericht taalaanbod voor de kinderen zelf. Het volledig beheersen van de Nederlandse taal is essentieel om mee te kunnen doen in de samenleving.
Het vergroot een goede aansluiting op hoger onderwijs en verbetert de kans op betaald werk.
Het verkleint het risico op armoede. Daarom starten wij taallessen voor jongeren van 12-18 jaar. In een pilotperiode ontwikkelen we een taalles die goed past bij jongeren in Zuidoost.

Prioriteit 3
Verbeteren woonklimaat

Doelstelling 3.3
Het percentage bewoners dat tevreden is met de woonomgeving is in 2022 gestegen naar het stedelijk gemiddelde (n=82%)

Activiteit 3.3.2: Buurtmakerij Haardstee en Hoptille
Aansluitend aan de plannen om garage Haardstee te renoveren en het groen rigoureuste snoeien vanwege de rattenoverlast, hebben we een verbeterplan gemaakt. Dit plan is opgesteld met inbreng van buurtwerkkamer de Handreiking, bewoners, woningcorporaties Ymere en Eigen Haard en het kinderdagverblijf. Het plan bestaat uit een combinatie van verbetering en verfraaiing van het groen en toevoeging van bomen, een moestuintje, opknappen van speelvoorzieningen, verbetering van een aantal routes en het opknappen van het pleintje voor de buurtwerkkamer. Aansluitend knapt Ymere de achterpaden van Hoptille op.

Doelstelling 3.4
In 2022 is de doorstroom in de woningmarkt verbeterd zodat meer mensen een woning hebben die past bij hun inkomen en leefsituatie

Activiteit 3.4.7: Integrale aanpak verbetering leefbaarheid bij Hoogoord/Hofgeest en omgeving
Sinds de komst van de geïntegreerde voorziening Flierbosdreef hangt bij het viaduct Flierbosdreef aan de H-buurt-zijde een grote groep verslaafden en dealers. De overlast fluctueert en spreidt zich uit richting de struiken bij het talud van de dreven, tot in de wooncomplexen en bepaalde trappenhuizen in de H-buurt, de binnenhoven, de andere viaducten en tot voor kort de garage Hoogoord die nu is gesloopt. Om deze overlast te bestrijden is inzet nodig van diverse partijen. Een integrale aanpak is

van belang om de leefbaarheid op deze locatie in de openbare ruimte en in de gebouwen weer op peil te krijgen. In 2018 is die integrale aanpak gestart. Na een eerste analyse van deze situatie (de gevoelskaart H-buurt) is er een monitoringteam opgericht met vertegenwoordigers van het stadsdeel, woningcorporatie Rochdale en de politie. In 2019 vervolgen we deze integrale aanpak. Ook wordt de geïntegreerde voorziening Flierbosdreef erbij betrokken. Die maakt een analyse om de achtergrond van de overlastgevers te bepalen zodat een gerichte zorgaanpak wordt opgetuigd.

Prioriteit 4
Bevorderen lichamelijke en geestelijke gezondheid

Doelstelling 4.2
In 2022 wijkt het percentage volwassenen met overgewicht of obesitas niet meer dan 10% af (in negatieve zin) van het stedelijk gemiddelde

Activiteit 4.2.1: Programmamanager aanpak gezond gewicht volwassenen

De Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht (AAGG) heeft tot doel om het aandeel kinderen met overgewicht terug te brengen, en richt zich daarbij op de ouders en verzorgers. Hierdoor is de verwachting dat ook bij hun het overgewicht afneemt. Alleen is de opgave te groot om dit programma als enige oplossing te zien. Er is namelijk ook een grote groep alleenstaanden of volwassenen zonder (opgroeiende) kinderen. Daarom moeten volwassenen gezien worden als een aparte doelgroep. Om de bovengenoemde doelstelling te halen zijn de komende jaren extra middelen en inzet nodig. Dit vraagt om een gestructureerde aanpak en visie over meerdere jaren en iemand die verantwoordelijk is voor het behalen van de doelstelling (terugdringen percentage volwassenen met overgewicht). De inzet van een programmamanger is hierbij van essentieel belang om te zorgen dat er een samenhangend programma komt met inspanningen die optimaal bijdragen aan het gestelde doel. Deze programmamanager werkt samen met de Buurtmanager van de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht zodat beide programma's op elkaar aansluiten.

Activiteit 4.2.2: SportContrainer in de H-buurt[18]

De SportContrainer is een mobiel sportconcept dat flexibel in te zetten is op diverse plekken in de buurt. Het is daarmee een toegankelijke en laagdrempelige vorm van sportaanbod in de eigen buurt. Door buurtbewoners op deze manier tegemoet te komen in hun sportbehoefte, wordt de drempel om te bewegen en te sporten lager. De SportContrainer is een speciaal ingerichte container die eenvoudig is te verplaatsen en daardoor altijd een plek kan krijgen waar jong en oud willen bewegen. Met de materialen uit de SportContrainer kan men verschillende sportactiviteiten ondernemen zoals survival, obstacle/ninja en calisthenics. De inhoud van de container kan worden afgestemd op de wensen en behoeften van buurtbewoners en de (sport)professionals in Zuidoost. Bovendien kunnen organisaties zoals sportverenigingen, sportscholen, fysiotherapeuten en woon- en zorgcentra in de directe omgeving gebruik maken van de SportContrainer.

18 Dit is een ontwikkelbuurtproject

Doelstelling 4.4
In 2022 is het percentage 4e-klassers met psychische problemen in het voortgezet onderwijs gelijk aan het stedelijk gemiddelde

Activiteit 4.4.1: Onderzoek naar de oorzaken van de psychische problemen onder jongeren in Bijlmer Centrum
Hoewel we redelijkerwijs kunnen aannemen dat huiselijk geweld en kindermishandeling een oorzaak is voor psychische problemen bij jongeren, is het belangrijk om te achterhalen wat de overige oorzaken zijn. Hiernaar voeren we in 2019 een onderzoek uit.

Activiteit 4.1.3: Wijksportvereniging

Prioriteit 6
Versterken buurteconomie, kunst en cultuuraanbod en verhogen duurzaam ondernemen

Doelstelling 6.1
In 2022 is de buurteconomie en de sociale verwevenheid van ondernemers in hun buurt versterkt

Activiteit 6.1.4: University of Food in World of Food
In één van de units van het foodcourt starten we met de University of Food. Hier worden jonge ondernemers opgeleid tot horecaondernemer en krijgen zij de mogelijkheid om te groeien in hun eigen zaak.

Activiteit 6.1.7: Verbeteren kwaliteit warenmarkt Anton de Komplein
We hebben aandacht voor de functie van markten en het feit dat de functie steeds kleiner wordt. We maken een herindeling en verbeteren de kwaliteit van de warenmarkt op het Anton de Komplein. Zo is de markt (weer) van toegevoegde waarde voor een bloeiend winkelgebied.

Doelstelling 6.3
In 2022 is het huidige kunst en cultuuraanbod in stand gebleven, verbreed en vernieuwd. Het draagt bij aan een betere leefomgeving en meer voorzieningen met stedelijke allure

Activiteit 6.3.4: Onderzoek naar manieren om kunst en cultuur te gebruiken voor het vullen van leegstaande winkelruimtes
De Amsterdamse Poort is in ontwikkeling. Samen met CBRE, de eigenaar van het winkelcentrum, verkennen we hoe de leegstand kan worden aangepakt samen met lokale kunstenaars. Dit moet leiden tot tentoonstellingen en kunst- en cultuuractiviteiten in tijdelijk leegstaande winkelpanden.